3/2018 máj – jún saleziani.sk

don bosco dnes

rozhovor

Mária, naša ozajstná sestra

Don Bosco dnes
Časopis pre saleziánsku rodinu, priateľov a dobrodincov dona Bosca

3/2018
Ročník 49.
Dátum vydania: máj 2018

Časopis vychádza 6x do roka, rozširuje sa bezplatne.

Vydavateľ
Saleziáni don Bosca – Slovenská provincia
IČO 00 586 421
vo Vydavateľstve Don Bosco

Šéfredaktor
Rastislav Hamráček SDB

Redakčná rada
Pavol Grach SDB
Michaela Köglerová
Viera Antalíková FMA
Lucia Fojtíková ASC
Zástupkyňa VDB

Fotoediting
Terézia Liptáková

Jazykové úpravy
Adriana Reguliová

Grafická úprava a zalomenie,
DTP spracovanie Juraj Martiška

Distribúcia
Terézia Liptáková

Tlač
Alfa print s. r. o.

Registrácia MK SR č. EV3448/09
ISSN 1338-4201

Vaše milodary
Finančnú podporu pre prácu saleziánov môžete posielať:
Bank Name:
Všeobecná úverová banka (VÚB)
Account Name:
Saleziáni don Bosca – Slovenská provincia, Miletičova 7, Bratislava
Swift code: SUBASKBX
IBAN:
SK36 0200 0000 0000 2933 0062
Poznámka pre príjemcu: 430

Adresa redakcie
Don Bosco dnes
Miletičova 7
821 08 Bratislava
tel.: 02/ 50 23 13 81
E-mail: dbd@donbosco.sk

Foto obálka: © Lukáš Čerman

www.saleziani.sk

Netreba lamentovať, Pán je s nami!

Milovať z celého srdca. Nedá sa to urobiť raz navždy, treba to robiť denne, dnes, práve teraz. K úplnému sebadarovaniu sa môžeme odhodlať v každej chvíli, aj keď nikdy nevieme, či je to dostatočne hlboké, opravdivé a úplné. Naše srdce, ktoré od nás Boh žiada, môžeme ponúkať v každom okamihu.

Prítomná chvíľa je oknom, ktorým prúdi Božia láska do domu môjho života. Boha môžeme zastihnúť v každej práci, v úspechu i neúspechu. Uprostred hory povinností a v tiesnivom prízraku nakopených prác je potrebné urobiť len jedno: to, čo je Božie, čo chce láska.

Vedomie Božej prítomnosti je veľmi oslobodzujúce. Život veriaceho človeka sa podobá moreplavcovi, ktorého loďou hádžu vlny, ale on vie, že s ním je Boh.

Nemusíme všetko vidieť ďaleko dopredu. Aj vodič vidí v noci len na kúsok cesty osvietenej reflektormi auta. Život v prítomnej chvíli a vo vedomí Božej prítomnosti nám umožní nelamentovať nad minulosťou ani sa nebáť budúcnosti, veď s nami je Pán.

Jozef Ižold
provinciál

Pohľad na saleziánsky

téma
4 Máriin dom je duchovným ohniskom

festival lumen
6 Festival Lumen 2018: Nielen pre mladých a nielen hudba

hlavný predstavený
8 Stabat Mater. Matka je tu. Vždy.

titus zeman
10 Svätosť dona Titusa neprestáva oslovovať mnohých

svedectvo
12 Ako môže hudobník prežiť blahorečenie

blahorečenie
13 Mučeníčka čistoty Anka Kolesárová bude blahorečená

svet – saleziánsky pohľad na svet

13

28

16

31

zaujímavosť
14 Ako ma prekvapilo Švajčiarsko

mladí
15 Cirkev urobila veľký krok smerom k mladým

reportáž
16 Saleziánske miništrantské stretnutie

rozhovor
18 Mária, naša ozajstná sestra

don bosco vo svete
20 Raj uprostred vojny

výchova
22 Milovať sa očami

misie
23 100 %

don bosco
24 Nielen spovedať, ale aj privádzať k spovedi Naplnený sen dona Bosca

v rytme dona bosca
25 Moja Afrika

knihy
26 Naučme deti modliť sa

jubileum
27 Dve vzácne jubileá

správy
28 Žilina, Dubnica, Košice, Damask...

svätý otec
30 Slová pre život od Svätého Otca Františka

nekrológ
31 Don Alojz Špaldoň SDB

Každý druhý mesiac

DON BOSCO U TEBA DOMA

Časopis ***Don Bosco dnes*** zasielame bezplatne na požiadanie.

Už od roku 1877 je to dar dona Bosca všetkým priateľom a dobrodincom saleziánskeho diela.

Ďakujeme za každý dar, ktorý nám pomáha rozvíjať dielo záchrany a výchovy mladých doma i v misiách.

Ponúknite časopis svojim blízkym. Rozšírte rodinu dona Bosca.

Za všetkých dobrodincov slúžime každú sobotu svätú omšu a pamätáme na nich v modlitbách.

Kontakt:
Don Bosco dnes
Miletičova 7
821 08 Bratislava
Tel.: 02/ 50 23 13 81
E-mail: dbd@donbosco.sk

don bosco dnes

Máriin dom je duchovným ohniskom

150 rokov posviacky Baziliky Márie Pomocnice v Turíne

Spracoval: Rastislav Hamráček SDB ❙ Foto: archív

Postavenie chrámu k úcte Márie Pomocnice kresťanov v Turíne na Valdoccu bolo vzácne pre obyvateľov tej časti mesta, ale osobitne výnimočnú dôležitosť má pre saleziánsku rodinu. „Mária si postavila tento chrám," hovorieval don Bosco. „Toto je môj dom, odtiaľ vyjde moja sláva," hlása nápis vnútri baziliky. V roku 1868 pri jej posviacke sa tak zrodilo duchovné ohnisko, z ktorého sa rozhorieval a podnes sa šíri oheň mnohých saleziánskych generácií.

Slávnosť Madony dona Bosca, Márie Pomocnice kresťanov, budeme preto tento rok sláviť so špeciálnou príchuťou vďačnosti. Jej sviatok 24. mája doplní 9. júna výročie 150 rokov posviacky jej baziliky v Turíne.

V decembri 1862 don Bosco napísal v liste saleziánovi klerikovi Alberovi, že ich momentálny kostol je už malý, a preto má úmysel postaviť krajší a väčší, a že ho zasvätí Márii Pomocnici. Klerik Albera sa stal druhým nástupcom dona Bosca.

V tom istom decembri, na sviatok Nepoškvrnenej, klerikovi Caglierovi don Bosco povedal: „Doteraz sme veľkolepo slávili sviatok Nepoškvrnenej. Ale Madona si praje, aby sme ju uctievali ako Pomocnicu kresťanov; časy sú také smutné, že potrebujeme, aby nám najsvätejšia Panna pomohla zachovať si kresťanskú vieru."

Samotná stavba chrámu bola veľkolepým plánom, hoci zakladateľ saleziánov na začiatku nemal na ňu takmer žiadne peniaze. Aj preto mohol povedať, že každý kameň stavby svedčí o milostiach Panny Márie. Základný kameň položili 27. apríla 1865, v septembri 1866 už bola hotová veľká kupola s priemerom 19 metrov, v ďalšom roku ako ukončenie základnej stavby umiestnili na vrchol kupoly pozlátenú sochu Panny Márie. Centrom chrámu sa stal hlavný oltár Pomocnice kresťanov s dnes už svetoznámym obrazom od maliara Lorenzoneho podľa idey dona Bosca. Budova chrámu bola pôvodne asi len polovicou toho, čo možno na Valdoccu obdivovať dnes. Chrám totiž

prestavali v roku 1934, v roku svätorečenia Jána Bosca, a dostal viac bazilikovú podobu.
Viac o tom, ako prebiehala posviacka chrámu v roku 1868, sa dozviete v článku na strane 24.

22 kostolov Panny Márie Pomocnice na Slovensku

Banská Bystrica-Sásová
Bratislava-Miletičova
Bratislava-Rača
Brezany
Čaradice
Hodruša-Hámre (Jalšová)
Hrčeľ
Hromoš
Hronský Beňadik-Psiare
Kalša
Maršová-Rašov
Medzibrodie nad Oravou
Merník
Michalovce (Saleziáni)
Milpoš
Strážne
Šaľa
Topoľčany-Veľké Bedzany
Trenčianske Stankovce
Trnava-Kopánka
Vozokany
Ždaňa

Súčasný rektor baziliky don Cristian Besso povedal o oslavách výročia posviacky baziliky pre agentúru ACI Stampa: „Tieto oslavy nechcú mať iba historický charakter. Myslím si, že keď znovu pochopíme vieru ako mariánsku vieru, bude nás to pobádať, provokovať k novému úsiliu činnej lásky. Ešte lepšie by sa to dalo povedať takto: je to tá činná láska, ktorá je istotne priblížením sa k chudobným, k tým, čo sú v núdzi. Ale je to aj činná láska, ktorá znovu dá zmysel života mužom a ženám v našej dobe.“

Don Bosco pri príležitosti posviacky chrámu, ktorá bola veľkou slávnosťou, napísal a vydal brožúrku Meraviglie della Madre di Dio (Zázraky Božej Matky), kde s veľkou láskou k Pomocnici uviedol: „Mária na svadbe v Káne preukazuje svoju horlivosť a váhu u svojho syna Ježiša. Nemajú vína: Mária prosí a prihovára sa ako najmilšia a najmilosrdnejšia Matka, pretože osvojiť si potreby druhých – to je milosrdenstvo. Starostlivosť a pracovitosť pri predchádzaní a pri zabezpečení, taká je pomoc v príhodnom a správnom čase, také je vyjadrenie a ovocie intímnej jednoty Matky a Syna pri diele spásy. Mária vyžaruje príklad viery, je učiteľkou dôvery, lásky a poslušnosti, je príkladom pokory, ochoty a múdrosti.“ ■

MODLITBA SVÄTÉHO JÁNA BOSCA K MÁRII POMOCNICI

Mária, mocná Panna,
veľká a slávna opora Cirkvi,
úžasná pomoc kresťanov,
ohromná ako vojsko zoradené do boja,
ty sama si vyvrátila všetky bludy sveta.
Ochráň nás pred nepriateľom
v našich ťažkostiach, zápasoch
a úzkostiach
a v hodine smrti nás prijmi do večnej
radosti.
Amen.

Festival Lumen 2018
Nielen pre mladých a nielen hudba

Spracovala: Kristína Zelná ❙ Foto: archív FLN

Najväčší gospelový festival v strednej Európe tento rok láka návštevníkov prežiť víkend plný kvalitnej hudby, workshopov a pútavého programu. Od 15. do 16. júna sa predstavia známi interpreti zo slovenskej i svetovej hudobnej scény. Na svoje si opäť prídu nielen priaznivci hudby.

Po prvotnej radosti z účinkujúcich ako Simona Martausová, Adam Bubík, Slávka Tkáčová či Godzone tentoraz priaznivcov a návštevníkov prekvapí aj nemecké zoskupenie Good Weather Forecast a britská kresťanská kapela LZ7, ktorá hrá elektronickú tanečnú hudbu. Mladších a najmä rodiny poteší vystúpenie známeho dua Mária Podhradská a Richard Čanaky alebo jednoducho Spievankovo. Pôvodne gospeloví speváci tvoria od roku 2002 piesne pre deti a v roku 2013 bolo ich DVD Spievankovo 3 dokonca najpredávanejším hudobným DVD na Slovensku (predali až 25 000 nosičov).

Netradičnou voľbou pre tento formát festivalu je tohtoročné vystúpenie slovenskej kapely No Name. „Cieľom Festivalu Lumen je prinášať kvalitnú gospelovú hudbu a prednášky nielen mladým veriacim ľuďom, ale osloviť aj neveriacich ľudí a takýmto spôsobom sa ich pokúsiť evanjelizovať. Máme skúsenosť, že mnoho ľudí prišlo na Festival Lumen iba kvôli koncertu komerčnej kapely a nakoniec ich festival tak oslovil, že po dlhých rokoch išli znova na spoveď a našli späť cestu k Bohu," zdôvodňuje netradičný výber účinkujúcich programový riaditeľ festivalu Michal Gudába. Známa kapela z Košíc nachádza svojich fanúšikov naprieč generáciami. Na slovenskej hudobnej scéne pôsobia už neuveriteľných 21 rokov. Od vzniku v roku 1996 si vybudovali zvučné meno na Slovensku i za hranicami a stali sa slovenskou rockovou

špičkou. Doteraz vydali 11 albumov a minulý rok dokonca nahrali duet s mnohonásobným českým slávikom Karlom Gottom.

Fanúšikov Festivalu Lumen neprekvapí, že organizátori už teraz pozývajú mladých z mládežníckych stredísk a farností k dobrovoľníckej službe. Opäť lákajú na voľný vstup do XL zóny, stravu počas celého festivalu, ubytovanie v rodinách (u saleziánov spolupracovníkov), dobrovoľnícke tričko a v neposlednom rade blažený pocit z pomoci. Jedinou podmienkou je vek viac ako 15 rokov. Dobrovoľníci sú doslova tvárou festivalu, no najmä predĺženými rukami organizátorov a tvoria nezabudnuteľnú atmosféru. Delegát pre pastoráciu saleziánskej mládeže Pavol Boka SDB vidí v organizácii gospelového festivalu veľký zmysel: „Don Bosco povedal, že keď budeme mať radi to, čo majú radi mladí, mladí budú mať radi to, čo máme radi my… a mladí majú radi aj hudbu. Hudba je vyjadrovací prostriedok mladého človeka, a kde sú mladí, tam sú aj saleziáni. Preto má ďalší ročník Festivalu Lumen zmysel aj pre pastoráciu mládeže. Navyše je to šanca pre mladých v organizačnom tíme podrásť, naučiť sa robiť pre druhých pekné veci, ale aj pripraviť sa do života – v prístupe a zodpovednosti voči úlohám. Festival robia mladí pre mladých a majú tak šancu podrásť profesionálne i ľudsky.“ Podrásť môžu tento rok opäť vďaka službe v technickej oblasti, pri občerstvení, ako informátori v infostánkoch či ako kontaktné osoby v rámci propagácie v stredisku a farnosti. Možnosť majú aj zdravotníci, predajcovia či koordinátori workshopov. Záujemcovia o službu dobrovoľníkov nájdu viac ponúk na stránke fln.sk v sekcii dobrovoľníci.

Riaditeľ festivalu Ján Holubčík SDB vyzýva tento rok mladých z celého Slovenska k odvahe: „Život s Bohom je a bol v každej dobe odvážnym životným štýlom. Ak chceš žiť dobrý, plnohodnotný a krásny život, tak si to vyžaduje odvahu a statočnosť. Ježiš, ktorý ťa pozýva k veľkým veciam, ti zároveň túto odvahu a statočnosť dáva. Môžeš sa v živote rozhodnúť pre rôzne ciele a môžeš snívať o rôznych métach, ale to najkrajšie, čo môžeš dosiahnuť, je krásny charakter. Ak zo seba vyformuješ statočného a odvážneho človeka so zmyslom pre dobro, krásu, službu, obetu a lásku, tak si dosiahol ten najvznešenejší cieľ, aký môže byť. Chcem ťa pozvať na náročnú, ale fascinujúcu cestu budovania tvojho charakteru. Neboj sa! Poď do toho! BE BRAVE!“

Organizačný tím festivalu ponúka na stránke fln.sk a sociálnych sieťach každý týždeň nové informácie o tohtoročných účinkujúcich, vystúpeniach a pútavých hosťoch.

Festival Lumen navštívilo počas 25. ročníka viac ako 6000 mladých. Gospelový openair festival však každoročne ponúka hudobný zážitok aj obyvateľom mesta a turistom. Okrem hudobného vyžitia majú návštevníci možnosť vidieť bohatý sprievodný program na viacerých miestach – Radničné nádvorie, pešia zóna, kostoly či kino Hviezda. Hlavným organizátorom je Domka – Združenie saleziánskej mládeže v spolupráci s rehoľou Saleziáni don Bosca a spoluorganizátorom mestom Trnava. K organizačnému tímu, ktorý festival pripravuje počas celého roka, sa postupne pridávajú ďalší dobrovoľníci. Spoločne tvoria 250-člennú „rodinu“, ktorá zabezpečuje celý priebeh festivalu. Organizujú ho mladí pre mladých.

Stabat Mater.
Matka je tu. Vždy.

Autor: Ángel Fernández Artime SDB; preklad: Anna Berthotyová ❙ Foto: ANS

Hovorievalo sa: „Kde je don Bosco, tam je Mária!“ Dnes môžeme povedať: „Kde sú saleziáni, tam je Mária Pomocnica!“ Od Bejrútu po Valdocco vnímame, cítime konkrétnu prítomnosť Panny Márie v saleziánskych dielach.

Včera, prvého apríla, sme slávili Pánovu Veľkú noc. Píšem vám z Bejrútu, z Libanonu, a s vďačnosťou myslím na to, aké sú to významné veci pre saleziánsku rodinu.
V časti Valdocco 5. apríla 1846, nižšie od toho neblahého miesta Rondódella Forca, mladý kňaz bežal k mase chlapcov na lúke a kričal: „Radujme sa, synáčkovia! Našli sme oratórium! Budeme mať kostol, školu a dvor pre hry. V nedeľu tam pôjdeme. Je to tam, v Pinardiho dome!“ Bola práve Kvetná nedeľa.
Nasledujúca nedeľa bola Veľká noc. Chlapcov prišli celé zástupy. Naplnili priestor šopy premenenej na kaplnku aj pás priľahlého pozemku, ba okolité lúky. V pohnutom tichu sa zúčastnili na svätej omši, ktorú don Bosco slúžil pre nich. Potom každý z nich dostal napochytro krajec chleba, rozbehli sa na lúky a vypukla radosť. Radosť, že konečne majú dom „len pre nich“.

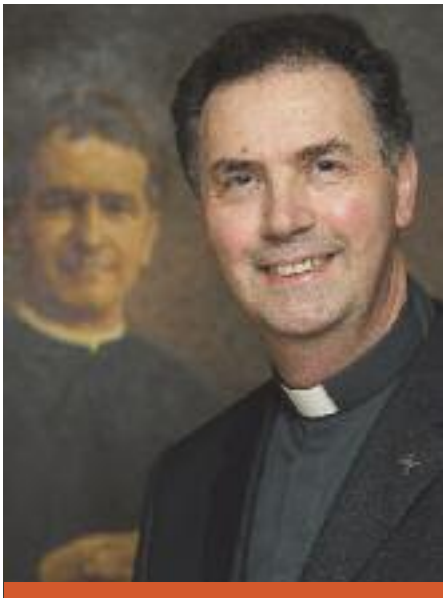

Ángel Fernández Artime
hlavný predstavený saleziánov
a X. nástupca dona Bosca

Od onej Veľkonočnej nedele až podnes Prozreteľnosť a Panna Mária už toľkokrát zakročili.
V roku 1934 bol 1. apríla don Bosco vyhlásený za svätého. V Ríme bola práve upršaná Veľkonočná nedeľa. Tento rok 1. apríla saleziáni po celom svete slávili Veľkú noc na najrôznejších miestach vo svete. V očarujúcich kostoloch, v bazilikách alebo pod stromom, ako napríklad v utečeneckom tábore v Palabeku alebo v Jube v Južnom Sudáne, kde sa saleziánska komunita delí o chlieb a chudobu s tými poslednými, ktorých „civilný“ svet odmietol. Ďakujme Bohu za tieto znaky života a Vzkriesenia, lebo hoci oni sa nachádzajú v biede a utrpení, Boh ich uprednostňuje. My sme tí, ktorí dovoľujeme, že sú tu tieto nespravodlivé situácie.

V týchto dňoch sa znova ozývala hlboká prastará pieseň „Stabat Mater“. Latinský, takmer nepreložiteľný výraz: „Matka, ktorá je prítomná.“ V slzách Veľkého piatka i v radosti Vzkriesenia. Matka bola tam!

Hovorievalo sa: „Kde je don Bosco, tam je Mária!“ Môžeme povedať aj: „Kde sú saleziáni, tam je Mária Pomocnica!“
Spolu so saleziánmi v Bejrúte som šiel do Svätyne Panny Márie Libanonu. Je to očarujúce miesto na vrchu, odkiaľ veľká socha Panny Márie s otvoreným náručím objíma mesto Bejrút. Išli sme sa modliť do malej kaplnky. Boli tam aj ďalší ľudia, modlili sa. Mnohí boli mladí. Hlboko sa ma to dotklo. Môj pohľad sa zastavil na jednej mladej matke a jej chlapcovi, asi 14-ročnom. Matka mala zavreté oči, modlila sa veľmi sústredene a nábožne. Chlapec stál po jej boku. Zdal sa mi trochu netrpezlivý v tom tichu, ale pozeral sa na svoju mamu a ja som sa pozeral na oboch. Bol to nádherný obraz. Aká inšpirujúca viera! Istotne tlkot srdca tejto mladej matky pulzoval súhlasne so srdcom inej matky – Ježišovej Matky, Matky nás všetkých.

Vo všetkých svätyniach, kaplnkách, bazilikách sveta ona, Matka, naďalej vyžaruje svoju materskú nežnosť.

Táto scéna sa miešala s mnohými podobnými, ktoré som videl a vidím na toľkých miestach na všetkých rovnobežkách. Panna Mária vzbudzuje veľkú nehu, city a lásku vo svojich synoch a dcérach po celom svete.

Tento rok v máji oslávime 150. výročie inaugurácie Baziliky Márie Pomocnice v Turíne. Bola to odpoveď dona Bosca na žiadosť Panny Márie. Sväté miesto, kde sa pripomínajú slová Matky: „Toto je môj dom. Odtiaľto sa rozšíri moja sláva.“

Nesmieme zabudnúť na sen dona Bosca, ktorý mal v Marseille, keď zúrilo prenasledovanie rehoľných rádov: „Videl som sa pred Najsvätejšou Pannou. Stála vysoko, tak ako sa nachádza na kupole Baziliky Márie Pomocnice. Mala mohutný plášť, ktorý sa rozprestieral okolo nej a vytváral akoby obrovskú sieň; pod ním som videl všetky naše domy vo Francúzsku. Panna Mária dozerala s usmievavými očami na všetky tieto domy, keď zrazu sa strhla hrozná búrka, lepšie povedané zemetrasenie s bleskami, krupobitím, hroznými výjavmi rôznych foriem a podôb, streľba, delá. Všetkých to naplnilo obrovskou hrôzou. Tieto výjavy, blesky a strely boli namierené proti našim, ktorí stáli pod Máriiným plášťom; ale nikomu z tých, čo stáli pod takou mocnou ochranou, nič neublížilo. Všetky strely vrážali do jej plášťa a padali do prázdna. Blažená Panna v mori svetla so žiarivou tvárou a s rajským úsmevom medzitým mnoho ráz zopakovala: „Milujem tých, čo ma milujú.“

Dnes tak ako vtedy nás Panna Mária drží pod svojím plášťom, preto sa nemáme čoho báť.
So saleziánskym pohľadom uznávame ako don Bosco, že „Mária urobila všetko“ a naďalej tak robí!

Želám vám šťastný sviatok Márie Pomocnice! Na Valdoccu 23. mája slávnostne začneme oslavy 150. výročia Baziliky Márie Pomocnice. Bude to vzácna príležitosť, aby sme sa zjednotili vo všetkých svätyniach, kaplnkách, bazilikách sveta, kde ona, Matka, naďalej vyžaruje svoju materinskú nežnosť ako dnes v Bejrúte.
Ja som toho svedkom: od Bejrútu po Valdocco, v Afrike, v Ázii, v Austrálii, Mária je vždy prítomná. ■

My sme rozniesli jej meno a jej „slávu“ do celého saleziánskeho sveta. V 134 národoch. Je to svet hviezd – svätýň, chrámov, mariánskych svätýň, bazilík, kde Matka naďalej pozýva svoje deti zo všetkých kultúr a všetkých farieb, aby ich vzala do svojho nesmierneho srdca a držala ich blízko milovaného Syna.
Som presvedčený, že takýchto scén, ako bola tá s mladou matkou a jej chlapcom v Bejrúte, sú tisícky a tisícky v celom dnešnom svete.

(Podľa Il Bollettino Salesiano, máj 2018)

Svätosť dona Titusa neprestáva oslovovať mnohých

Spracovali: Terézia Liptáková a Rastislav Hamráček SDB ❙ Foto: archív

Don Titus a mladí

12. januára sa v stredisku v Novej Dubnici konal mládežnícky večer, na ktorom si popri športových aktivitách pripomenuli dona Titusa prostredníctvom krátkeho dokumentárneho filmu aj hymny, ktorá odznela na mládežníckom ceremoniáli po blahorečení. Nechýbali stále populárne mikiny s podpisom dona Titusa.

Žiaci v Malackách sa s donom Titusom zoznamovali vďaka knižke Titus, ideš!, ktorú počúvali prostredníctvom školského rozhlasu. Vyvrcholením tohto čítania bola beseda s jej autorom donom Jozefom Luscoňom SDB, ktorá sa uskutočnila 31. januára. Spojenú školu sv. Františka Assiského krátko navštevoval aj don Titus a maturovali na nej ďalší známi saleziáni – don Andrej Dermek a don Ernest Macák.

Miništranti z Nitry na cintoríne vo Vajnoroch

Don Titus a zasvätení

V dňoch 22. – 25. januára sa na Velehrade uskutočnilo medzinárodné stretnutie pastorácie povolaní. Na podujatí sa zišlo okolo 75 zasvätených osôb. Centrálnou témou stretnutia bol pohľad na súčasnú mládež a jej emočnú (ne)stabilitu. Don Jozef Luscoň, ktorý zastupoval slovenských saleziánov, vystúpil s blokom o úcte k donovi Titusovi Zemanovi. Informoval o hodnotách, ktoré nám odovzdala jeho generácia a ako sa dajú katecheticky využiť na šírenie dobra.

Kongregácia služobníc Ducha Svätého ustavičnej poklony je ženská rehoľa, ktorej členky prežívajú svoje zasvätenie v prísnej klauzúre. Na Slovensku majú kláštor v Nitre a práve sem pozvali 7. marca dona Jozefa Luscoňa, aby im predstavil život a odkaz blahoslaveného Titusa Zemana. „Večer o ôsmej sa pravidelne modlíme a dona Titusa prosíme, aby sa u Pána prihovoril za nové duchovné povolania," prezradila predstavená Mária Faustína. „Sestry sa živo zaujímali najmä o odkaz a zázraky dona Titusa. Priali by si, aby bol čím skôr svätorečený. Veríme, že dobrotivý Boh vyslyší ich modlitby na tento úmysel. Pekné chvíle boli zakončené požehnaním relikviou dona Titusa," dodal don Luscoň.

Púte do Vajnor

Do Vajnor sa za donom Titusom vybrali miništranti z Nitry, a to konkrétne 8. februára. Oslovila ich návšteva miest, ktoré súvisia so životom blahoslaveného. Zvonku si obzreli jeho rodný dom i miesto, kde malý Titus videl vracajúcu sa púť zo Šaštína, po ktorej bol zázračne uzdravený. Navštívili vajnorský cintorín a potom sa presunuli do saleziánskeho oratória na Miletičovej ulici, kde don Titus kedysi pôsobil ako asistent, a využili aj jeho možnosti na hru.

Púte k relikviám blahoslaveného Titusa Zemana do Vajnor je možné vykonať individuálne alebo ako skupina. Pre individuálnu púť je farský kostol vo Vajnoroch otvorený denne hodinu pred svätou omšou, v prvopiatkovom týždni dve hodiny pred svätou omšou. V letnom období sú sväté omše od pondelka do piatka o 18:30, v sobotu o 8:00 a v nedeľu o 8:00 a 10:30. Púte skupín a farností je potrebné nahlásiť vopred na emailovú adresu fuvajnory@gmail.com.

Rehoľné sestry Služobnice Ducha Svätého ustavičnej poklony

Don Jozef Luscoň na besede v Malackách

Blahoslavený Titus Zeman pomáha!

Chcela by som vydať svedectvo, ako mi don Titus Zeman pomohol. Začiatkom kalendárneho roka sa mne – ochrnutej vytvoril dekubit. Vyzeralo to na zákrok lekára. Vrúcne som sa modlila k donovi Titusovi Zemanovi a prikladala na postihnuté miesto obrázok s relikviou zo slávnosti blahorečenia. Svätú omšu 8. januára slávenú k úcte nášho blahoslaveného som bez problémov vydržala v invalidnom vozíku. Don Titus vyprosil milosť a rana sa vyčistila. Nech je za to oslávený Pán! Ďakujem Ti, don Titus.

Lýdia Valúšková, Brodské

Púť slovenskej provincie Spoločnosti Božieho Slova do Vajnor sa konala 19. februára. Verbisti prosili bl. Titusa o príhovor u nebeského Otca za nové povolania a tiež o požehnanie pre členov provincie. Samotná púť sa začala svätou omšou, ktorú celebroval provinciál páter Pavol Kruták. Po nej nasledovala modelovaná adorácia za povolania, na ktorej si verbisti obnovili svoje zasvätenie.

Veľká púť za duchovné povolania prišla do Vajnor v sobotu 10. marca. Veriaci z farnosti Pruské prišli v sprievode svojho duchovného otca. Ten ich pozval prežiť v rámci akcie 24 hodín pre Pána celý deň na púti vo Vajnoroch i v Mariánke pri Bratislave. Vyše 80 veriacich sa zúčastnilo na svätej omši, vypočuli si katechézu o úcte k relikviám mučeníkov a aj si každý osobne uctil relikviu bl. Titusa. Napokon navštívili miestny cintorín a spoznali tiež miesto a okolnosti primícií dona Titusa. ■

Don Titus na pohrebe svojho provinciála

Keď prišiel 12-ročný Titus prvý raz do Šaštína, prijímal ho mladý 30-ročný salezián kňaz Jozef Bokor. V roku 1939 sa tento kňaz ako 42-ročný stal prvým slovenským provinciálom. V septembri 1949 na jeho pokyn don Titus začal vypomáhať v pastorácii v diecéze, vo farnosti Šenkvice, čo ho zachránilo pred barbarskou nocou a nedostal sa do centralizačného kláštora v Podolínci. Po tom, ako komunistický režim Titusa v roku 1952 odsúdil, po štyroch rokoch ho predvolali vypovedať kvôli procesu s jeho provinciálom. Bol marec 1956. Jozef Bokor po štyroch rokoch väzenia a niekoľkých rokoch opäť na slobode zomiera 1. apríla 1968. Na pohreb do jeho rodných Trakovíc sa 4. apríla zišlo veľmi veľa saleziánov, medzi nimi aj don Titus. Fotografia (od chrbta) ho zachytáva pri rozhovore so spolubratmi. Zľava: Štefan Lukáč (1915 – 1980), Titus Zeman, Anton Macák (1907 – 1972), František Szabados (1920 – 1996).

Ako môže hudobník prežiť blahorečenie

Autor: Lucia Fojtíková ASC ❙ Foto: archív

Ako to už býva, veľké udalosti takmer vždy sprevádzajú ťažkosti. Poznáte to: pred odchodom na duchovné cvičenia sa takmer vždy niečo zomelie v rodine či v práci – a cítime, ako sa ktosi snaží o to, aby sme sa toho Bohom požehnaného času nezúčastnili…

Podobne to bolo aj so mnou pred blahorečením Titusa Zemana. Cítila som sa, samozrejme, poctene z ponuky spievať na slávnosti. Tešila som sa nielen na udalosť, ale ako hudobníčka aj na spoluúčinkujúcich a repertoár. Nácviky prebiehali počas septembra, spočiatku sa cvičilo v menších skupinkách raz týždenne. No čoskoro sa frekvencia stretnutí zvýšila, skupiny sa zliali do celku, pribudol orchester a nácviky sa predĺžili aj na tri hodiny. Najťažšie však bolo prijať repertoár. Boli v ňom vskutku nádherné skladby, no vravím si: prečo na blahorečení saleziána a za účasti saleziánskej rodiny a hlavného predstaveného dona Artimeho neodznie ani jedna saleziánska pieseň, keď my saleziáni máme v tejto oblasti takú bohatú hudobnú tradíciu? Navyše, ako dlhoročná dirigentka mládežníckych zborov som si uvedomovala vkusové preferencie nášho spoločenstva a obľúbenosť mládežníckej hudby. A tak sa ma počas nácvikov zmocňovalo znechutenie i napätie a veru priznám, aj som šomrala. Do repertoáru bola zaradená len jediná mládežnícka skladba, a to pieseň „Prosím, premeň ma“. Pri nej sa ma tiež zmocňovala pochybnosť, či výsledok (zrušili sa niektoré viachlasy, dychová sekcia sa zdala prihlasná a pri nácviku aj trochu patetická) vyznie dobre a ako to celé spoločenstvo prijme.

A potom prišla sobota. Na slávnosti vystúpilo asi 80 interpretov, speváci z konzervatórií a zboru Chorus Salvatoris, členovia zborov najmä zo saleziánskeho prostredia. Orchestrálni interpreti zase spolupracujú s profesionálnymi hudobnými telesami (Symfonický orchester Slovenského rozhlasu, Orchester Opery SND, Slovenská filharmónia či Františkánska schóla). Výber hudby zostavil jezuita Vlastimil Dufka, viaceré skladby skomponovali/upravili Vlastimil Dufka, Gregor Regeš, Ondřej Múčka, Vlado Kopec, Monika Juhasová, Michal Zahradníček či Mária Jašurdová, textom k Hymnusu blahoslaveného prispel Daniel Hevier. Zbor dirigovali Róbert Mésároš a Zuzana Buchová Holičková. A hudba bola nádherná – všetky moje pochybnosti sa razom rozplynuli. To však nebolo všetko. Keď som s ostatnými stála na pódiu, myslela som na Titusa. Myslela som na to, že som sa narodila do rodiny neveriacich rodičov a že moju konverziu možno vymodlila práve moja babička a sestra pána Herzoga, ktorý bol tiež jednou z 20 obetí procesu spolu s Titusom. Myslela som na obete všetkých ďalších procesov, myslela som na političku, kresťanku a obeť justičnej vraždy Miladu Horákovú. V roku 2017 ubehlo od procesu 65 rokov. Všetci tí ľudia prežili hrozné veci v hroznej dobe – nevieme, ako by sme obstáli my. Bola to „temná noc“ a nikto netušil, ako dlho bude trvať.

A predsa prešlo 65 rokov a Slovensko oslávilo blahorečenie. A praneter ďalšieho odsúdenca, bývalá ateistka, spievala na ňom Bohu na slávu. A po Milade sú pomenované ulice a námestia v Čechách. Áno, Boh je úžasný. A všetky tieto udalosti nám ukazujú, že aj keby v budúcnosti prišlo čokoľvek, všetko zlo sa raz skončí a Boh sa oslávi. A práve v tom tkvie nekonečná nádej i radosť pre nás všetkých.
Vďaka, drahý Titus! ■

Hudobníci a speváci na blahorečení v Bratislave 30. septembra 2017

Mučeníčka čistoty Anka Kolesárová bude blahorečená

Spracovala: mk ❙ Foto: annakolesarova.sk

Slovensko bude mať čoskoro novú blahoslavenú. Pápež František schválil dekrét o mučeníctve 16-ročnej Božej služobníčky Anny Kolesárovej, ktorú v závere druhej svetovej vojny zastrelil ruský vojak. Mladé dievča zomrelo, aby si zachovalo nevinnosť.

Anna Kolesárová sa narodila 14. júla 1928 vo Vysokej nad Uhom ako dcéra Jána Kolesára a Anny, rodenej Kušnírovej. Desaťročná stratila mamu a ako jedinej žene v domácnosti jej pripadli povinnosti v dome. S kamarátkami, ktoré prichádzali za ňou, chodievala do kostola na sväté omše, ruženec či litánie. Žila veľmi skromne a dbala o svoju povesť a čistotu. Pravidelne pristupovala k sviatosti zmierenia a Eucharistii a každú sobotu chodievala na ruženec k susedom.

Koncom druhej svetovej vojny pri prechode frontu sa ľudia vo Vysokej nad Uhom ukrývali v pivniciach. Aj Ján Kolesár bol 22. novembra 1944 s rodinou a susedmi v pivnici pod kuchyňou. Pri prehliadke domu začal opitý ruský vojak nútiť jeho 16-ročnú dcéru Annu, aby sa mu oddala, pod hrozbou, že ju zastrelí. Keď pred ním ušla za otcom, vojak namieril na ňu zbraň so slovami: „Rozlúč sa s otcom!“ Dievča zvolalo: „Apočko, zbohom! Ježiš, Mária, Jozef!“ Vojak vyhasil jej mladý život dvoma ranami, do hrude a do tváre.

Pohrebné obrady vykonal farár Anton Lukáč až o týždeň, 29. novembra 1944. Hneď po pohrebe do matriky zapísal: „Hostia sanctae castitatis“ (obeť svätej čistoty). Svedectvo o udalosti podpísalo päť svedkov.

Na podnet mnohých ľudí zaujímajúcich sa o príbeh Anky Kolesárovej sa začal proces jej blahorečenia. Diecézna fáza prebiehala v Košickej arcidiecéze od 3. júla 2004 do 14. februára 2012. Ďalej už kauzu prevzala Kongregácia pre kauzy svätých v Ríme. Zasadnutie poslednej komisie sa konalo 27. februára, presne rok po tom, ako bolo oznámené blahorečenie dona Titusa Zeman. Cirkev oficiálne uznala mučeníctvo Anny Kolesárovej v stredu 7. marca 2018, a tak sa otvorila cesta k jej blahorečeniu.

Od roku 1999 sa vo Vysokej nad Uhom, kde Anka Kolesárová žila i zomrela, konajú pravidelné púte. Miesto jej života a posledného odpočinku navštívili už desiatky tisíc mladých, ktorí absolvovali viacdňové formačné stretnutia o čistej láske.

„Chcem vyjadriť vďačnosť Bohu za to, čo nám cez príbeh Božej služobnice Anky Kolesárovej odovzdal. Tisícky obrátení a prehĺbení vo viere, množstvo svedectiev o uzdravení je krásnym ovocím tohto miesta. Ďakujem Anke, že dokázala zomrieť a tak jej jeden príbeh mení príbehy mnohých,“ vyjadril radosť z oznámenia blahorečenia známy kňaz Pavol Hudák, rektor Domu Anky Kolesárovej.

Je isté, že Anka je už dnes pre mnohých mladých vzorom, priateľkou na ceste dospievania a motiváciou žiť kresťanské hodnoty a čisté vzťahy. „Svedectvo Anky Kolesárovej je o morálnych hodnotách a sebaúcte. Keďže dnes mnohí mladí morálne padajú a strácajú úctu sami k sebe, môže im to pomôcť nájsť vlastnú hodnotu a naučiť sa hľadať i nachádzať tieto hodnoty v druhých. Jednoducho povedané, naučiť sa byť správnym človekom,“ dodáva otec Pavol Hudák.

Niekoľko dní po ohlásení dekrétu o mučeníctve napísal svoje posolstvo mladým aj košický arcibiskup metropolita Bernard Bober, ktorý Anku označil za vzácnu perlu našej zeme: „Nesúhlasiť s hriechom, ktorý zotročuje, všemožne sa pred ním brániť a utekať od neho, chrániť pred ním svoje zmysly i srdce – toto je živý odkaz Anky aj pre našich mladých. Kiežby nám Pán daroval milosť, aby sme raz na piedestál tohto oltára mohli vyzdvihnúť vzácnu perlu našej rodnej zeme – svetlo, ktoré prišlo doslova z východu. Ona sa pre nás vo svojej dobe stala darom i vzorom čistej lásky. Mám veľkú radosť z toho, že sa jej beatifikačný proces už čoskoro zavŕši blahorečením.“

Viac informácií o Anke Kolesárovej, udalosti blahorečenia či aktivitách v jej rodisku nájdete na stránke annakolesarova.sk. ■

Ako ma prekvapilo Švajčiarsko

Autor: sr. Helena Šlenkerová ❙ Foto: Juraj Chorvatovič

Do minulého štvrtka som Švajčiarsko iba obchádzala – zľava do Talianska, sprava do Francúzska alebo lietadlom ponad Alpy. Nebola to moja vysnívaná destinácia, hoci som tušila, že aj švajčiarske Alpy sú krásne a život v tejto krajine zaujímavý. Áno, výhľad z Niederhornu na veniec slnkom zaliatych Álp mi vyrazil dych. Prekvapili ma však aj mladí Slováci žijúci vo Švajčiarsku.

Z vlastnej skúsenosti viem, že život v zahraničí môže byť náročný. O to dôležitejšie je stretávať sa s ľuďmi, ktorí majú rovnaké hodnoty a prežívajú podobné skúsenosti. Cením si kňazskú službu dona Pavla Nieznera SDB, ktorý obetavo cestuje hore-dole po Švajčiarsku a blízkom okolí, aby bol pre slovenských katolíkov oporou a pomáhal im prežívať vieru v sekularizovanom svete. Na jeho pozvanie a s výdatnou organizačnou podporou pani Marty Melayovej mala naša bratislavská trojica možnosť prispieť svojou troškou do formácie a sprevádzania mladých Slovákov, ktorí žijú v tomto regióne.

Slovenské rodiny vo Švajčiarsku sa chystali na víkendové Rodinné stretnutie. Keďže mnohé rodiny majú deti od 3 do 14 rokov, súčasťou stretnutia bol aj špeciálny program pre ne. Stará sa o to skupina mladých nadšencov. Počas troch dní (22. – 25. 2. 2018) na chate v Alpách bolo naším cieľom motivovať týchto 12 mladých dobrovoľníkov, predstaviť im základy saleziánskej práce s deťmi a sprevádzať ich pri plánovaní programu pre ne. Vzdelávacie bloky boli zamerané na osobnosť animátora, preventívny výchovný systém, asistenciu detí, riešenie náročných situácií a bezpečnosť detí. Viaceré zážitkové aktivity sa zameriavali na rozvoj tímovej spolupráce a tvorivosti. Mladí si vytvorili kostru programu a scénok, prezreli si priestory chaty a v okolí našli miesta na niektoré aktivity. S ochotou si rozdelili úlohy a to tak, že každý čo najviac využije svoj talent, či už ide o výrobu pomôcok, kostýmov, kulís, alebo o domyslenie scénok, hier, úloh či organizáciu.

Vzdelávacie a pracovné bloky vystriedal šport – bola možnosť zalyžovať si alebo robiť turistiku. Vďaka inverzii sme zažili nádherné výhľady zo zasnežených alpských končiarov. V duchovnom programe nechýbala dokonca ani obnova krstných sľubov. Celý pobyt bol plný neformálnych rozhovorov, vďaka ktorým sa mladí lepšie spoznali. Bolo z nich cítiť lásku k deťom a veľkú ochotu učiť sa nové veci. Boh ma pri týchto mladých učil aj inému umeniu – spoliehať sa naňho, byť slobodnou od toho, že nemám všetko pod kontrolou, a s pokojom prijať svoje limity.

Ďakujem Slovenskej katolíckej misii v Zürichu za pozvanie byť súčasťou tohto projektu a mojim kolegom Maruške Orbanovej a Jurajovi Chorvatovičovi ASC za ochotu ísť do toho so mnou. V nasledujúcom období bude našou úlohou sledovať proces prípravných prác na Rodinné stretnutie, a to prostredníctvom internetu, a sprevádzať mladých radou a motivovaním. Ďakujeme vám za modlitby. ■

Cirkev urobila veľký krok smerom k mladým

Spracoval: rhsdb

V poradí už 15. biskupská synoda sa v októbri bude venovať téme „Mladí, viera a rozlišovanie povolania“. Vo Vatikáne pripravili v marci osobitné stretnutie s mottom „Hovoríme spolu“. Okrem tristo mladých účastníkov z celého sveta sa do diskusií cez internet zapojili ďalšie tisícky, spolu 15 340 účastníkov. „Cirkev tak urobila veľký krok smerom k mladým“, zhodnotila Markéta z Prahy, saleziánska dobrovoľníčka a účastníčka stretnutia.

Aj Slovensko malo svoje zastúpenie. Dobrovoľníčka Viktória z Havaja, okres Stropkov, pracuje v Centre Bárka v Juskovej Voli v programe animátorskej školy. Je zapojená aj do prípravy Národného stretnutia mládeže P18 v Prešove. Pre Vatikánsky rozhlas povedala:

„Je úžasné, že Svätý Otec a naša Cirkev je otvorená pre dialóg s mladým človekom a je ochotná počúvať mladých ľudí. Celý tento týždeň som mohla zakúsiť jeden úžasný dialóg, úžasné zdieľania s ľuďmi z rôznych končín sveta. Celková atmosféra bola veľmi pokojná, priateľská, ba rodinná. Veľmi ma oslovovalo to, že v našej rôznorodosti bola jednota, jednota skrze milosť Ježiša Krista.“

Markéta z Prahy, ktorá je dobrovoľníčkou v českej saleziánskej organizácii SADBA a tiež sa zúčastnila na stretnutí v Ríme, kam ju vyslala Česká biskupská konferencia, pre saleziánsku agentúru ANS zhodnotila podujatie takto:

„Celé stretnutie bolo veľmi rodinné, aj keď prišiel pápež František medzi nás, bolo to rodinné, pekná atmosféra. Veľmi sa mi páčilo, že nás motivoval, aby sme hovorili o našich túžbach a čo by sme chceli zmeniť v Cirkvi. Povzbudil nás, aby sme nemali strach hovoriť a otvoriť svoje srdcia a povedať všetko, čo máme na mysli. Toto bol pre mňa najintenzívnejší zážitok.
Musím tiež povedať, že už toto predsynodálne stretnutie znamená zmenu. Myslím, že krok, ktorý Cirkev spravila cez toto stretnutie, je už veľkým krokom smerom k mladým. Sme súčasťou prípravy, lebo Synoda, ako vieme, má veľa rozličných krokov, je to pestrý proces s mnohými fázami. Som veľmi rada, že som toho súčasťou. Myslím, že je veľká zmena to, čo robí Cirkev voči mladým, akoby povedala: Dobre, povedzte nám, čo by ste chceli zmeniť, zaujíma nás váš názor. A toto je veľmi pekné. Rada by som ešte zdôraznila fakt, že pápež František povedal, že chce nie Synodu o mladých, ale Synodu s mladými, s mladými! A toto je už veľký krok vpred.“

Markéta z Prahy, saleziánska dobrovoľníčka

Na samotnom stretnutí mladí diskutovali v dvadsiatich skupinách a hovorili o mnohých bodoch, ktoré súvisia s témou Synody: o výzvach a príležitostiach mladých v dnešnom svete, o viere a povolaní, o rozlišovaní a sprevádzaní mladých, o výchovných a pastoračných aktivitách Cirkvi pre mladých.

Generálny sekretár Synody biskupov kardinál Lorenzo Baldisseri na záver stretnutia vyjadril: „Existuje totiž Cirkev mladých, ktorá nestojí voči Cirkvi dospelých alebo v opozícii, ale, aby sme použili evanjeliový obraz, nachádza sa vnútri Cirkvi, tak ako kvas v ceste.“ ■

Slová Svätého Otca na stretnutí

V ťažkých chvíľach Pán dáva dejinám napredovať prostredníctvom mladých. Hovoria pravdu, nehanbia sa. (…) Aj Dávid ako mladý začína s touto odvahou. Aj so svojimi hriechmi. Je zaujímavé, že všetky tieto postavy sa nenarodili ako svätí, nenarodili sa ako spravodliví, vzory druhých. Sú to všetko muži a ženy, hriešnici a hriešnice, ktorí však pocítili túžbu urobiť niečo dobré. Boh ich podnietil a oni išli vpred. A toto je krásne.

Vždy krok vpred, ale hľaď na korene! Necúvaj ku koreňom, aby si sa v nich zakopal, ale vykroč vpred, no vždy s koreňmi. A koreňmi sú – toto mi odpustite, nosím to v srdci – starí ľudia. Sú nimi dobrí starí ľudia. Koreňmi sú starí rodičia.

Nová tradícia: Saleziánske **miništrantské** stretnutie

Spracovala: Kristína Zelná ❙ *Foto: archív Domka*

Saleziánsky dom v Žiline hostil v polovici februára viac ako 100 chlapcov. Saleziáni don Bosca a Domka – Združenie saleziánskej mládeže zorganizovali od 16. do 18. februára celoslovenské Stretnutie miništrantov saleziánskych farností a stredísk. Adrenalínový víkend bol plný priateľstiev, zábavy, športu i služby.

Prvý ročník Saleziánskeho miništrantského stretnutia pripravili ponovici – študenti filozofie v spolupráci s miestnym strediskom a sekretariátom Domky. „Uvedomujeme si dôležitosť a hodnotu práce s miništrantmi, tohto apoštolátu a najmä ich pastorácie, ktorá by mala byť zrenicou v našich očiach. Žiaľ, za posledné obdobie si všímame, že v našich strediskách ubúda počet miništrantov, a tak rozbiehame viaceré aktivity, aby sme oživili ich prítomnosť," približuje predseda Domky Ján Holubčík SDB. Podnetom pre organizáciu celoslovenského podujatia pre deti a mladých v službe bola výzva oddelenia pastorácie mládeže. Delegát Pavol Boka SDB hodnotí podujatie ako veľmi dobré: „Som vďačný za to, že bratia, ktorí sa v provincii stretajú, aby spolu uvažovali o animácii povolaní, sa zhodli na niektorých pohľadoch a potrebách v provincii. Preto sme sa rozhodli zorganizovať prvé celoslovenské stretnutie miništrantov z našich saleziánskych stredísk. Chcem sa veľmi poďakovať bratom zo Žiliny, ako sa podujatia zhostili a ako zapojili aj miestnych animátorov. Tiež sa chcem poďakovať bratom, ktorým táto skupina nie je ľahostajná a svojou prítomnosťou potvrdili potrebu takéhoto stretnutia."

Skupiny z celého Slovenska

Skupiny miništrantov od 5. ročníka až po maturantov zo 14 saleziánskych stredísk dorazili v piatok večer. Program odštartovala spoločná Eucharistia, počas ktorej saleziáni vyzvali chlapcov, aby sa nebáli byť „bláznami pre Krista", a s touto myšlienkou sa stretávali počas nasledujúcich dvoch dní čoraz viac. „Miništrant dnes môže neraz pre svoje okolie vyzerať ako blázon. Chlapci mohli počas víkendu zažiť a vidieť, že byť bláznom pre Krista je úplne normálne, len treba nabrať odvahu. Zároveň je rozdiel byť bláznom a byť bláznom pre Krista," vysvetľuje koordinátor víkendu Ján Bendík SDB. Vzorom odvahy a „bláznovstva pre Krista" im boli svätý Dominik Savio, blahoslavený Titus

Zeman aj patrón miništrantov mučeník Tarzícius, ktorý žil v časoch prvých kresťanov.

Spolupráca mladých a dokonca štyroch miestnych komunít

Do realizácie víkendového stretnutia sa zapojilo viac ako 50 dobrovoľníkov, ktorí pomáhali nielen s programom a jeho zábavnými časťami, ale dokonca aj v kuchyni a pri výdaji jedla. To pripravovali saleziáni z miestnych komunít. „Prvý ročník hodnotím veľmi pozitívne, najviac ma dostala atmosféra. Bol to krásny zážitok vidieť saleziánov a chlapcov počas jedného víkendu stále spolu. Čo sa týka organizácie, potešilo ma najmä nasadenie saleziánov a dobrovoľníkov zo všetkých zložiek saleziánskeho diela. Stretnutie spojilo mladých z mládežníckeho strediska, zo strednej odbornej školy, a dokonca z miestnej časti Bánová, ktorú ako saleziáni spravujeme. Neostala zložka a komunita bratov, ktorá by nebola zapojená," dopĺňa Ján Bendík SDB. Stredná odborná škola sv. Jozefa Robotníka poskytla okrem priestorov pomoc v podobe študentov a saleziánov v kuchyni, na internáte i pri realizácii programu.

Saleziáni príkladom

Prednášky a workshopy na témy miništrantskej služby či duchovného povolania striedali chvíle oddychu a spoločná liturgia. V rámci nej potvrdili účastníci, že preklad latinského ministrare, teda „slúžiť" majú zvládnutý aj v praxi. Svoje schopnosti a vedomosti o miništrantskej službe ukázali aj pri plnení rôznych úloh počas mestskej hry.

Náročný deň zakončili skupinovým súťažným večerom, tombolou, a dokonca „talkshow" s hosťami – saleziánmi a mladými, ktorí im porozprávali o svojich miništrantských začiatkoch aj o prežívaní viery. „Veľmi sa teším, že sme dokázali spojiť sily a pripraviť program pre stovku chlapcov z našich stredísk, lebo toto sú naši adresáti a toto je naša budúcnosť," uzatvára za organizátorov Lukáš Závodník SDB. Okrem saleziánov, ktorí prišli so svojimi skupinami miništrantov, sa chlapcom počas víkendu venovalo viac ako 26 rehoľníkov zo štyroch miestnych komunít. Pre tých, ktorí sa prvého ročníka celoslovenského Saleziánskeho miništrantského stretnutia nemohli zúčastniť, majú organizátori jasnú výzvu na budúcoročnú účasť.

Nadšencov pre miništrantskú službu zároveň saleziáni pozývajú na ďalší ročník letného tábora pre miništrantov Tymian, ktorý sa uskutoční od 23. do 28. 7. 2018 v areáli Škutovky pri Liptovskej osade. Aj tento rok ich čakajú okrem prednášok, svätých omší, filmov či vzácnych hostí nové súťaže, turnaje, šport, turistika a veľa dobrodružných aktivít. Organizátorom je každoročne Spoločenstvo Tymian. Viac informácií nájdete na stránke ministranti.sk. ■

Mária, naša ozajstná sestra

Autor: Viera Antalíková FMA ❙ Foto: archív

ThDr. Ing. Dagmar Kráľová FMA, PhD. študovala teológiu na RKCMBF UK v Bratislave, kde aj vyučovala. Na Katedre biblických vied získala doktorát z biblickej teológie. Šesť rokov (od roku 2000) bola provinciálnou predstavenou Inštitútu Dcér Márie Pomocnice (sestier saleziánok). Tri roky bola predsedníčkou Konferencie vyšších predstavených ženských reholí na Slovensku a angažovala sa v prospech reholných sestier celého Slovenska. V súčasnosti sa popri starostlivosti o chorú matku venuje publikačnej, prípadne prednáškovej činnosti. Minulý rok jej vyšla kniha s názvom Mária, naša ozajstná sestra.

Čo ťa viedlo k napísaniu knihy o Márii?

Táto otázka triafa do živého. Ak mám byť úprimná, vnútorne ma zasiahla skutočnosť, že Mária sa môže vytrácať zo zorného uhla dnešného kresťana. A nemyslím tým len mladých, ale zvlášť ženy, zapojené do rôznych sfér modernej spoločnosti. Akoby to bola reakcia na tradičný štýl jej uctievania, ktorému občas prestávajú rozumieť. Chcela som niečím prispieť, aby si ju všimli tak inak. Možno časovejšie.

V evanjeliách nachádzame málo informácií o Panne Márii. Odkiaľ si čerpala?

Od začiatkov môjho prehĺbenia vo viere som mala Máriu dosť intenzívne pred sebou. Prednostne Máriu v evanjeliu. Často som vysvetľovala mladším podstatu mariánskej úcty a popri tom som po celé roky v sebe nosila ťažko zodpovedateľné otázky o nej, jej tajomstvá. Keď som sa dostala k hlbšiemu štúdiu Písma, mohla som si niektoré podrobnosti z jej života ľahšie poskladať. A potom sme typicky mariánskou reholnou rodinou. Okrem toho sa v našom Inštitúte pravidelne koná medzinárodný mariánsky kongres. Listovanie v týchto materiáloch ma povzbudilo, ako zdravo, smerom k jednoduchosti a čírosti, sa mariánska úcta v celosvetovom meradle rozvíja, že vôbec nestagnuje. A z historickej stránky som našla potvrdenie svojich intuícií v rozsiahlej štúdii o Panne Márii od americkej teologičky, mimochodom reholnej sestry Elisabeth A. Johnson.

V knihe vidieť časté odkazy na starozákonné ženy, prepojenia medzi Máriou a Annou, Deborou, Ester či Betsabe… prečo?

Jednak preto, že pre nás laikov pokladám za najkrajšiu cestu vysvetľovať Písma Písmom. A potom, keďže o Márii sa hovorí v Novom zákone tak málo, bola som nútená pýtať sa na jej vnútorný svet práve biblicky. Veď aj my, hoci si to neuvedomujeme, máme svoj vnútorný svet naplnený rôznymi vzormi i „nevzormi“, ktoré vedome alebo nevedome nasledujeme, o ktorých uvažujeme a vraciame sa k nim. Nemohlo to byť inak ani s Máriou, ona dokonca ani iný zdroj pre svoj vnútorný svet ako konkrétny život a Písma nemala. Napokon aj Ježiš videl svoje predobrazy v rôznych postavách Starého zákona. Mária celkom prirodzene uvažovala zrejme viac o biblických ženách. V knihe som sa snažila iba naznačiť, v akých súvislostiach. Pravdupovediac skôr navnadiť čitateľa, po akých cestách sa môže v uvažovaní o nej pohybovať. A celkom legitímne.

Jednotlivé príbehy zo života Panny Márie dopĺňa vhodné blahoslavenstvo…

V evanjeliách Mária označuje seba – so všetkou pokorou – ako blahoslavenú (Lk 1, 48). Takou ju nazýva aj Alžbeta (Lk 1, 45), dokonca nepriamo i Ježiš (Lk 11, 28). Blahoslavenstvá naplnil a ukázal na svojom živote práve on (Mt 5, 1 – 12). Mária ako Ježišova prvá a najvernejšia učeníčka bola jeho štýlu života určite najbližšie, najviac sa pri ňom priučila. A potom, žitie jedného blahoslavenstva zároveň učí žiť i tie ďalšie.

Dnes sa veľa hovorí o migrantoch a utečencoch. Málokto z nás si však uvedomí, že takými utečencami bola aj Svätá rodina.

Ak chceme ostať kresťanmi, nemáme inú možnosť, ako prijať, že Ježiš, Mária i Jozef sú migranti. Aj dnes. Aby si túto tvrdú realitu Svätej rodiny kresťania v minulosti trochu nadľahčili, snívali o datľových palmách, ktoré sa im cestou do Egypta skláňali, alebo o divých zveroch, ktoré ich chránili, či o kvapkách materského mlieka, ktoré farbili skaly pri ceste na bielo. Kresťanstvo zajtrajška ide poza tieto obrazy.

Máriu často označuješ ako ľudsky zrelú ženu. Toto možno niekedy dnešným ľuďom chýba – sme inteligentní, vzdelaní, ale nie sme vždy ľudsky zrelí. V čom konkrétne sa jej ľudskosť prejavovala?

Aj z tých niekoľko zmienok v evanjeliu môžeme s čistým svedomím usúdiť, že Mária bola vnímavá na malé znamenia, potreby, podnety zvonka i cez svoje vnútro. Čiže nebola upätá na seba. Chudobný a pracovitý život, zodpovedný a obetavý priam posúva k zrelosti. A potom, Mária bola normálna, celistvá. Pravá inteligencia sa nikdy netýka iba rozumu, poznatkov, ale je v prvom rade „doménou“ srdca.

Človek počas čítania knihy dochádza k presvedčeniu, že Božie požehnanie si často predstavuje ináč ako Boh. Myslí si, že Boh mu vyzametá cestičku životom, že veci pôjdu ľahko a hladko a opak je pravdou.

Naša viera zostane predškolská, keď ju budeme vnímať protekcionársky v zmysle: odmodlím sa niečo a získam to a to. Na evanjeliovej Márii všetci môžeme veľmi zreteľne vidieť, že viera je o inom. Keď Boh neušetril vlastného Syna (porov. Rim 8, 32) ani jeho Matku, chceli by sme, aby šetril nás? Čím by sme boli?

V čom teda hlavne spočíva Božie požehnanie, keď to nie je, ľudsky povedané, život bez bolestí, problémov a ťažkostí?

Jednoznačne v tom, že Boh je s nami vo všetkom, čo na nás dolieha. A v budúcnosti ešte doľahne.

Každodennosť plná konkrétnych problémov a nepochopení, ktoré prežarovala iba viera. Takto označuješ život Márie. Aj náš život je plný problémov… Kde však čerpať silu k Máriinej viere?

Napríklad aj v jej príklade.

A ako si nadobúdať zdravý vzťah k Panne Márii?

Viac než kedykoľvek predtým si myslím, že uvažovaním o nej. Viac o Márii a nad jej životom uvažovať a nielen sa k nej formálne modliť. Veď koho si naozaj vážime, milujeme, nad ním chtiac-nechtiac i rozmýšľame, či nie? ■

Úryvok z knihy

Celé stáročia obliekame Pannu Máriu do ťažkých brokátových šiat, zdobíme ju korunkami, šperkami, ba i žezlom v rukách. Vysoko na oltároch jej pod nohy dávame mesiac a okolo hlavy veniec s hviezdami. Nie, nie je to chyba. Dokonca je to biblické, keď ju krášlime čnosťami a považujeme za Kráľovnú neba i zeme. No čo ak sa Mária v tom všetkom cíti ako mladý Dávid v nemotornom Saulovom pancieri? Ak ju kladieme tak vysoko, nebadane ju môžeme – hoci s tým najsvätejším úmyslom – od seba vzďaľovať.
Aby sa tak nestalo, táto kniha píše o Márii trochu inak. Približuje nám jej prežívanie i všednosť nevšedného života. Dáva nám ju spoznať ako jednu z nás, ženu, ktorá žila v úzadí, lebo Boh bol pre ňu na prvom mieste. Preto je krásna, taká, že už nič krajšie okrem Boha nie je.

Raj uprostred vojny

Autor: O. Pori Mecoi, BS 1/2018 ❙ Foto: BS 1/2018

Táto vojna spôsobila, že sme sa viac zomkli, cítili sme sa skutočne ako rodina. Plakali sme spoločne, báli sme sa spoločne, radovali sme sa spoločne. Mladí nám vravievali: „Tu v oratóriu sa cítime ako v raji.“ Rozpráva salezián kňaz Simo Zakerian zo Sýrie.

Drahý don Simo, môžeš sa nám predstaviť?
Som Simo Zakerian, salezián kňaz, som Sýrčan s arménskymi koreňmi. Narodil som sa 2. júla 1978 v Kamishli na severovýchode Sýrie, na hraniciach s Tureckom. Moji rodičia patria do pravoslávnej Arménskej apoštolskej cirkvi. Doma rozprávame po arménsky a po arabsky. Saleziánov som spoznal, keď som mal 12, a to v oratóriu v Kamishli, kde som aj vyrástol. Páčilo sa mi hrať futbal a saleziáni to umožňovali – postupne sa saleziánsky dom stal aj mojím domom. Život saleziánov mi učaroval a vzbudzoval vo mne veľa otázok: Kto im to kázal robiť? Prečo sú tu medzi nami a slúžia nám? Koľko zarábajú? Prečo? Po dlhom čase strávenom so saleziánmi som sa rozhodol nastúpiť cestu prípravy do rehole v Damasku. V roku 2001 som začal noviciát v Libanone a prvé sľuby som zložil v septembri 2002. Po pedagogickej praxi a filozofii som šiel do Turína na Crocettu, aby som študoval teológiu. Za kňaza som bol vysvätený v arménskom katolíckom obrade 11. septembra 2011 v Kamishli.

Simo Zakerian SDB

Prvá poslušnosť bola ísť do oratória v Aleppe. Prežil som v tomto meste päť rokov, od roku 2010 až do roku 2015. Z toho štyri roky bola krutá vojna. Z Aleppa ma poslali do Damasku a dva roky som tam bol direktorom saleziánskej komunity. Teraz (január 2018; pozn. red.) som začal službu direktora saleziánov v Alexandrii v Egypte. Som tiež delegátom pre pastoráciu mládeže v našej provincii Stredného východu.

Aká je tvoja rodina?
Mám početnú rodinu. V jednom dome sme žili jedenásti. Starká, otec, mama, šesť sestier, môj brat a ja. Mama zomrela v roku 2003 a starká o rok neskôr. Boli sme jednoduchá pokojná rodina. Ako sa začala vojna v Sýrii, niektorí odišli do Holandska a do Švédska. V Kamishli ostal len otec a jedna moja sestra.

Ako sa zrodilo tvoje povolanie?
Kňaz u nás doma sa veľmi nevenoval ľuďom, najmä nie deťom a mladým, ale keď som ako osemročný chodieval na svätú omšu do nášho arménskeho kostola, hovorieval som si: raz budem stáť pri oltári, dvíhať kalich a spievať tak, ako to robí náš kňaz. Potom som spoznal saleziánov a prekvapil ma spôsob, ako sa nám venovali a ako s nami láskavo rozprávali, s veľkou sympatiou. Boli dvaja, saleziáni misionári z Talianska. Zamiloval som sa do dona Bosca. Modlitba a duchovné sprevádzanie urobili ostatok.

Aká je dnes politická a spoločenská realita v Sýrii?
V Sýrii nebola žiadna „jar“. Rebeli, ktorí sú väčšinou fundamentalisti, zničili našu krajinu. Prišli z viac než 80 národov, aby bojovali proti sýrskej armáde, ktorá je oficiálnou armádou krajiny. Tí rebeli dostávali podporu z krajín Perzského zálivu a od našich susedných krajín. Predtým sa v Sýrii žilo veľmi dobre po každej stránke: bezpečnosť, spolunažívanie, sociálne potreby, ekonomika, otvorenosť voči svetu. Teraz sme 50 rokov pozadu.
Aktuálne (rozhovor bol publikovaný v januári 2018; pozn. red.) sa situácia zlepšuje, násilie klesá, vracia sa bezpečnosť. Zdá sa, že Rusko a USA rokujú, aby ukončili túto kritickú situáciu v našej krajine.

Ako žijú mladí?
Situácia mladých je veľmi náročná. Mnohí opustili Sýriu a odišli do celého sveta, najmä do Európy a Kanady.

Hlavný predstavený na návšteve v Sýrii, apríl 2018

Sýrsky človek je zničený „zvnútra“, malí aj veľkí prežívajú vnútorné konflikty, priveľa trpeli, so strachom a s každodennou hrozbou smrti. Ekonomická situácia je veľmi ťažká, prežívame takmer zázrakom. V roku 2010 stál jeden dolár 50 sýrskych lír, dnes je to 500, takže všetko šialene zdražuje, no mzdy sú stále tie isté.

Tvoji každodenní „klienti“ a tvoja práca?
Mladí, chlapci, rodiny. V zime to bol katechizmus, stretnutia, skupinový šport, príprava katechétov a animátorov, nedeľné omše, pomoc ľuďom. V lete denne letné aktivity pre stovky chlapcov a mladých. Každý deň bolo veľa stretnutí, duchovné sprevádzanie, povzbudzovanie.

Máš aj ťažkosti?
Áno, najvážnejšou ťažkosťou je byť zoči-voči mladým, ktorí ťa prosia o riešenie problémov, a ty nemôžeš urobiť nič. Nič nemôžeš zmeniť, najmä keď oni stratia niekoho z rodiny. Alebo iný problém: ako nájsť seriózne dôvody a pomôcť i povzbudiť našich mladých, aby zostali v krajine a neopustili vlasť. Potom sú tu veľké ekonomické ťažkosti v rodinách, medzi mladými.

Čo bude ďalej?
Myslím, že budúcnosť Sýrie bude pekná a svetlá, ale chce to veľa času. Som si istý, že len čo sa skončí konflikt medzinárodný a potom ten vnútorný, Sýrčania budú môcť znovu vybudovať svoju krajinu. A najmä budovať ľudskosť, vnútro, ľudské zmierenie, prijatie a pokoj.

Aké sú tvoje najkrajšie zážitky?
Sú to najmä zážitky viery a nádeje. Naučil som sa veľmi veľa od laikov, katechétov, animátorov, dobrovoľníkov… Naučili ma, čo znamená byť silný v Pánovi, čo znamená slúžiť počas vojny aj v nebezpečenstve smrti. Veľmi veľa ma naučili.

Ja osobne neviem, ako sme dokázali pokračovať v svojich aktivitách, zatiaľ čo všade okolo bola smrť. Naozaj na to nemám ľudskú odpoveď. Mám odpoveď viery, to áno. Tak my, ako aj animátori a mladí sme dôverovali Bohu. V jeho prítomnosť medzi nami v tých hrozných situáciách. Kým vonku bolo počuť výbuchy a hluk zbraní a bômb, my sme sa ďalej hrali, študovali, modlili sa.
Medzi najhlbšie zážitky patrí aj smrť. Smrť niektorých našich mladých z oratóriá nás viedla k hlbokému uvažovaniu o živote a o viere v Boha, v Ježiša, že je Život a Vzkriesenie. Čo ma veľmi dojalo, bolo to, že naši mladí a animátori prežívali bolestné momenty s vierou v Zmŕtvychvstalého napriek utrpeniu a plaču. A vojna s utrpením nám pomohla ísť na podstatu, byť pevní v rodinnom duchu medzi nami. Plakali sme spoločne, báli sme sa spoločne, radovali sme sa spoločne. Mladí nám vravievali: „Tu v oratóriu sa cítime ako v raji.“ A za bránou zúrila vojna. V oratóriu sme prežívali radosť v srdci, ktorá pramení z Boha. Z Eucharistie a zo spovede. ■

Milovať sa očami

Autor: Pino Pellegrino, BS 2/2018 ❙ Foto: Unsplash

Jeden zo znakov uponáhľanosti, ktorá nás v dnešnej dobe ovplyvňuje, je čoraz väčšia neschopnosť komunikovať pohľadom, očami. Kontakty medzi ľuďmi sa znásobili: internet, email, mobil… Ale zabúdame na kontakt najjednoduchší: kontakt očami.

Z rodiny sa nám vytrácajú príležitosti, keď ľudia môžu na seba hľadieť. Istý výskum uvádza, že priemerný čas, ktorý rodič venuje cez deň svojmu dospievajúcemu dieťaťu, je 12 minút. Už sa nevečeria spolu, lebo každý má rôzne aktivity a k tomu ešte odlišné televízne chute. Z tých 12 minút najmenej 10 strávime tým, že si dávame pokyny a kontrolujeme, či bolo urobené to, čo sa nadiktovalo včera. Ostatné sekundy minieme na banálne témy.

Takto sa modlitbou môžu stať slová: „Pane, urob zo mňa mobil, aby sa mama a otec na mňa viac pozerali.“
Digitálna komunikácia, teda komunikácia prostredníctvom mobilu, tabletu, počítača, je jedným z najväčších výtvorov ľudskej mysle; o tom nepochybujeme. Výhody „digitálneho“ sveta máme pred očami všetci. Digitálna komunikácia umožňuje prepojenie s celým svetom v reálnom čase – teraz. A ponúka takmer nekonečné poznatky, robí život ľahším.
No treba hneď dodať, že svet internetu skrýva aj veľmi nebezpečné nástrahy. Jednou z nich je oslabenie očného kontaktu. Iný výskum zistil, že mladí, ktorí pričasto používajú mobil, sa už nevedia začervenať a majú problém pozerať sa priamo do očí.
Je to vážna vec. Očný kontakt je jednou z najmocnejších foriem komunikácie.

Ako ľudia potrebujeme, aby sa na nás iní pozerali. Načo je potom toľko starostí o oblečenie, o imidž, o telo, ak nie na to, aby to pritiahlo pozornosť a pohľad druhých?! Aj piercing, tetovanie a iné často zarážajúce novoty mladých sú ako nepokojné volanie: „Pozri sa na mňa!“

Don Bosco zhrnul jeden základný prvok svojho výchovného systému do slov: „Nech vždy cítia na sebe pohľad predstavených.“ A isto mu nešlo o policajný dohľad, ale o pohľad, ktorý komunikuje: „Naozaj sa o teba zaujímam. Zaslúžiš si celú moju pozornosť.“

Očný kontakt s rodičmi slúži dieťaťu, aby sa sýtilo aj emocionálne. Očami komunikujeme lásku; zaľúbenci to vedia veľmi dobre. Prežívajú hlboké emócie, ako hovorí myšlienka: „Zjem ťa očami.“ Aj evanjelista Marek pri rozprávaní o stretnutí Ježiša s bohatým mladíkom uvádza: „Ježiš sa na neho pozrel s láskou…“
Pohľad komunikuje pozornosť, záujem, intimitu, súhlas, smútok, napomenutie.
Je dokázané, že vrelý a povzbudzujúci pohľad učiteľa zvyšuje úsilie žiaka, pomáha mu lepšie pochopiť, čo sa mu hovorí.
Rovnako je isté, že deti si lepšie pamätajú rozprávky, keď sa im pri ich rozprávaní pozeráme do očí.

Nie každý očný kontakt je však automaticky užitočný. Sú oči pedagogicky zlé a oči dobré.
Zlé oko je napríklad oko policajné, keď rodičia kontrolujú každý pohyb dieťaťa, dusia ho celý deň, ustavične mu dýchajú na krk. Policajný pohľad vychová disciplinované dieťa, ale nie dieťa vychované! Zostáva v platnosti príslovie: „Žiadna reťaz neurobí psa dobrým.“
Druhým tipom zlého pohľadu je pohľad bleskový, hroziaci. „Pozeraj sa mi do očí!“ kričia niektorí rodičia, ktorí zabúdajú, že strach nikdy nikoho nevychoval!
Tretím tipom, azda najhorším, je pohľad bez záujmu. Nezáujem je pre dieťa čosi neznesiteľné: zmrazí mu dušu, vezme mu chuť byť na svete.

Prejdime k dobrým očiam. Keď dobré oči vidia v dieťati to, čo nikto nevidí, sú veľkodušné.
Dobré oko je povzbudzujúce.
Dobré oči sú vrelé, prijímajú a objímajú ako kabát plný lásky a pochopenia.
Očný kontakt s takýmito vlastnosťami má väčšiu výchovnú váhu ako všetky digitálne kontakty sveta dohromady.
Nikdy nepocítiť na sebe mamin alebo otcov pohľad skutočnej láskavej pozornosti, to je pre dieťa, pre mladého dospievajúceho človeka obrovská trauma a podnet k rebélii.
Niekedy zvykneme odmietnuť pozerať sa – ako formu trestu, hoci treba vážne pochybovať o jeho účinnosti. Dieťa to znáša ešte ťažšie než fyzický trest, lebo to pre neho znamená, že je opustené a nezaujímavé, a to je emocionálne veľmi kruté.

Pohľad slúži predovšetkým na komunikovanie lásky.

100 %

Autor: Štefan Kormančík SDB ❙ Foto: autor

„Všetci klamú“, počúvam útržky rozhovoru misijných dobrovoľníčok, čo sa vrátili z misijnej služby v Afrike, sediacich na zadných sedadlách auta, počas toho, ako ja riadim. „Ak chceš, aby 100 % tvojich peňazí bolo použitých pre tieto deti, musíš ich poslať jedine na túto adresu…“ pokračovali dobrovoľníčky.

Zaujalo ma to, lebo práve pred niekoľkými dňami som počul niečo podobné od známeho, nazvime ho Anton, ktorý bol na výlete v Afrike. Antona sa dotkla bieda, s ktorou sa tam stretol. Chcel prispieť organizácii, ktorú náhodne navštívil. Miestny zamestnanec tejto organizácie, nazvime ho Steven, mu hovorí: „Naša organizácia pracuje neefektívne, nedôjde k ľuďom toľko peňazí, koľko by mohlo. Ja nosím pomoc chudobným osobne.“ Tak sa Anton rozhodol namiesto organizácii dať podporu Stevenovi. Ak pôjde nabudúce s pomocou pre chudobných, tak nech kúpi niečo, akože od Antona.

100 %, to je magické slovo. Z fyziky však vieme, že stopercentná účinnosť v reálnom živote neexistuje. Anton si upokojil svedomie od výčitiek z európskeho spôsobu života tým, že dal Stevenovi príspevok a ten prisľúbil, že ho použije pre dobro chudobných.

Bolo 100 % Antonovho príspevku použitých pre dobro chudobných? Keby aj, k samotnej sume príspevku je potrebné prirátať sumu potrebnú na to, aby sa Anton vôbec dostal do Afriky. Čo by mohlo byť približne 600 € letenka +50 € víza + 40 € očkovania + 300 € hotel = cca 1000 €. Plus k danej sume je potrebné priradiť výplatu, ktorú africký partner Steven dostáva v organizácii, ktorú síce kritizuje za neefektívnosť, ale vďaka nej má z čoho žiť, a dokonca sa môže venovať dobročinnosti. V danej africkej krajine by to mohlo byť 300 € mesačne. Ak Anton venoval 100 €, tak celkovo sa minulo 1 400 €. Takže samotný dar je iba 7,14 % z celkových výdavkov, ktoré umožnili, aby sa tento 100-eurový dar zrealizoval. Tých 92,86 % daného projektu boli režijné výdavky.

Je tu ešte iná, závažnejšia otázka. Slovo dobro chudobných je v texte tučným písmom. Čo je to „dobro chudobných“? Dať najesť umierajúcemu od hladu je bezpochyby dobro. Podporovať lenivosť, alkoholizmus, závislosť, nesamostatnosť – to sa už dobrom nazvať nijako nedá. Takýto efekt však mali mnohé humanitárne projekty, ktoré keď sa skončili, situácia v regióne bola horšia ako na začiatku. Ako teda spraviť dobrý projekt? Na to je potrebný výskum, analýzy, veľa hodín práce profesionálov aj nadšencov. Ľudí, ktorí sa tejto tematike odborne a dlhodobo venujú. Rýchle riešenia nebývajú tie najlepšie.

Nad tým všetkým som už dlhšie premýšľal, keď ma zastihol rozhovor našich misijných dobrovoľníčok v aute. Je to tematika obsiahla a členitá, takže som vôbec nevedel, ako sa do rozhovoru zapojiť. O to viac, že v ňom bolo veľa emócií. Je to téma veľmi živá.

Výšku režijných nákladov si v bežnom živote málokto uvedomuje. Kedy ste naposledy prestavovali dom, izbu, chatu, opravovali auto? Nezaskočilo vás, že to stálo dva-trikrát viac, než ste pôvodne rátali? Kto chce pracovať zodpovedne, musí venovať prostriedky na prípravu, na sprevádzanie a tiež na kontrolu, či boli plánované výsledky dosiahnuté. Toto všetko nevyhnutne zvyšuje náklady. Ak nejaká organizácia vykazuje nízke alebo nijaké režijné náklady, tak to môže znamenať, že do vyúčtovania nezahrnuli všetko. Vyššie režijné náklady môžu byť aj znakom toho, že organizácia sa snaží o čo najkvalitnejšiu konzultáciu pred projektom a o čo najväčší dlhodobý účinok.

Preto moje zapojenie do rozhovoru v aute by bolo také, že vôbec nepovažujem za smerodajné a dôležité to, koľko % môjho daru skutočne dostanú konkrétni chudobní, ale do akej miery im tento dar pomôže. Do akej miery je to dobrý projekt pre ich dlhodobý rozvoj a samostatnosť. ■

Misijný delegát Štefan Kormančík SDB na návšteve v Afrike

Nielen spovedať, ale aj privádzať k spovedi

Spracoval: Pavol Grach SDB

Don Bosco ako mladý kňaz išiel spolu s iným kňazom konviktu donom Palazzolom na slávnostné kázanie na ľudové misie do mestečka Canelli. Cestou stretli voz s kočišom, ktorý ich zviezol kus cesty. Boli však veľmi prekvapení, keď počúvali kočiša, ktorý keď poháňal kone, pomáhal si všelijakými nadávkami, pričom sa neštítil ani bohorúhavých výrazov. Don Palazzolo sa už nezdržal a rázne začal kočišovi dohovárať: To sú čo za litánie, čo tu vyslovujete? Takto znevažujete Božie meno? A pokračoval v prísnom napomínaní. Kočiša to naštvalo ešte viac a odvrkol, že kňazi nie sú o nič lepší než ostatní ľudia a nech sa stará radšej sám o seba. Donovi Palazzolovi nebolo viac treba, zvýšil aj on hlas a odpovedal. Situácia začala byť dosť napätá a prudká hádka sa mohla premeniť azda aj na niečo viac. Vtedy don Bosco, ktorý dovtedy mlčal, vstúpil do situácie. Boli už blízko mestečka, kam mali namierené. Poprosil dona Palazzola, aby išiel ten kúsok peši a začal úvodnú kázeň. On zostal s kočišom sám. Ospravedlnil sa za dona Palazzolla a povedal mu, že rozumie jeho ťažkému životu. Pochválil ho, že ich zobral na kus cesty, a nadviazal s ním dôverný rozhovor. Postupne bez toho, aby si to kočiš všimol, prišli aj na tému o tom, aké je dôležité ctiť si Božie meno a aké tresty čakajú rúhačov. A pozval ho k spovedi. Dojatý kočiš súhlasil. Ale kde sa mám vyspovedať? Don Bosco mu ukázal na blízky lesík pri ceste a povedal: Tam zastavte. Don Bosco si sadol pod strom, kajúcnik si kľakol vedľa neho a dobre sa vyspovedal. Celý šťastný viezol dona Bosca ďalej, a keď don Bosco vystúpil, nezabudol mu poďakovať.

Don Bosco nám takto ukazuje, že kňaz nie je len kazateľ a spovedník, ktorý čaká v spovednici. Má byť milosrdným človekom, ktorý privádza k Bohu aj vo všednom živote, aj na voze, ktorého kočiš hreší. Dnes, keď dobre vieme, že všetci máme účasť na kňazstve, táto úloha je aj naša. Vedieť sa priblížiť k ľuďom nie na základe výčitiek, čo robia zle, ale na základe pochopenia a dobroty, v mene ktorej ich potom pozveme k zmene života, a ak sú kresťania, k dobrej spovedi. ■

(Memorie Biografiche II, 24)

Naplnený sen dona Bosca

Spracovala: Adriana Sarközyová FMA

Chrám Panny Márie Pomocnice sa začal stavať bez peňazí, ale po troch zázračných rokoch sa ho podarilo dokončiť. 9. júna 1868 (pred 150 rokmi; pozn. autora) bola slávnostná posviacka. Prípravy boli veľké, do oratória prichádzali samí významní hostia. Keď večer predtým o 18.00 prišiel turínsky arcibiskup Mons. Alessandro Riccardi, strhol sa veľký uragán, hromy, blesky a krupobitie, akoby veľkú slávnosť mala prekaziť búrka. O chvíľku sa však všetko utíšilo a arcibiskup prichystal do kaplnky svätého Alojza v Kostole svätého Františka Saleského relikvie svätých Mórica a Secunda, patrónov diecézy, ktoré mali slúžiť pri posviacke oltárov baziliky. Slávnosti predchádzala celonočná modlitba. Ráno 9. júna o 5.30 čakalo pred bazilikou 1200 chlapcov z oratória, množstvo klerikov a spevákov. Arcibiskup so svojím sprievodom začal obrad tým, že trikrát zvonka obišiel baziliku, zastal pred zatvorenou hlavnou bránou a pastierskou berlou na ňu trikrát zabúchal. Zbor stojaci vonku zaspieval: „Otvorte brány svoje hlavice, vyvýšte sa brány prastaré, nech vstúpi Kráľ slávy.“ Druhý zbor zvnútra baziliky odpovedal: „Kto je ten Kráľ slávy?“ A vonkajší chór odpovedal: „Pán mocný a silný, Pán mocný v boji. Otvorte brány…“ Vtedy sa brána otvorila dokorán, ale vstúpil len arcibiskup a kňazi a hneď sa zatvorila. Na podlahe baziliky sa rozprestieral veľký kríž z popola v tvare X a arcibiskup na jedno jeho rameno napísal hrotom svojej berly grécku abecedu, na druhé latinskú. Potom vystúpil po rebríku k miestam na stenách, kde bolo 12 malých krížov, pomazal ich a zažal pred nimi sviecu. Keď bol hotový, nasledoval obrad posvätenia oltárov, do ktorých vložil relikvie mučeníkov. Toto všetko trvalo do 10.30. Vtedy vstúpil ľud a nasledovala prvá svätá omša v bazilike, ktorú celebroval arcibiskup. Don Bosco s nesmiernou radosťou prežíval celú slávnosť, a keď sa obrad skončil, išiel si aj on odslúžiť svätú omšu k hlavnému oltáru – k nohám Pomocnice. Don Bosco potom v sakristii dlho ďakoval.

Z baziliky sa totiž mala šíriť úcta k Pomocnici do celého sveta: Inde gloria mea!

(Memorie Biografiche IX) ■

Moja Afrika

Spracovala: vdb ❙ *Foto: archív*

Možno si mnohí myslia, že poznajú Afriku, keď videli fotografie v špecializovaných publikáciách alebo dokumentárne filmy, v ktorých sa objavuje bujná príroda a ktoré človeka vedú k spolucíteniu s ľuďmi, čo žijú v tej najväčšej chudobe. My však chceme vstúpiť do srdca Afriky, dotknúť sa konkrétnej skutočnosti nesprostredkovane.

Kvôli takejto skúsenosti sa zverujeme Philoméne, ktorá býva v Togu. Hovorí nám:

„Môj kresťanský život?… Môj saleziánsky život? Nikto mi neukázal na Ježiša, hľadala som ho sama a on mi dovolil poznať ho a milovať. Potom som spoznala dona Bosca, ktorý mi dal odpoveď na sny môjho srdca: chcela som zmeniť našu skutočnosť, chcela som zlepšiť africkú spoločnosť a on mi ukázal cestu. Aj mne sa tu stávalo to, čo jemu v Turíne: keď idem denne po ulici, vidím mnohých mladých v nebezpečenstve, mnohé opustené deti, postihnuté, chudobné, ktoré nemajú absolútne nič. Jediný spôsob, ako na túto skutočnosť reagovať, je urobiť ich čestnými občanmi a dobrými kresťanmi.

Kvôli väčšej účinnosti sme podnietili vznik organizácie na ochranu práv detí.

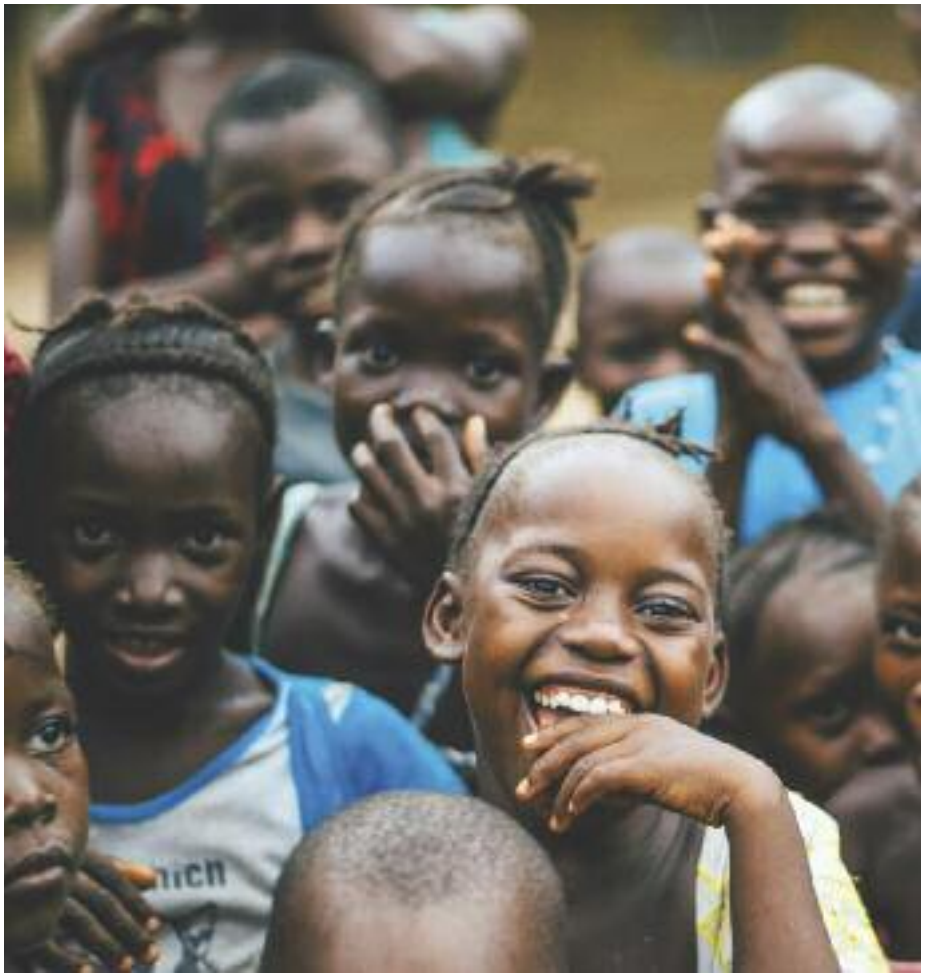

Tak ako don Bosco, aj ja prechádzam dedinami a prihováram sa deťom i mladým, zbližujem sa s ich rodinami, aby som ich oboznámila s ich právami. Usilujem sa podporovať rodiny v tom, aby deti chodili do školy, aby bolo o ne dobre postarané, aby sa vyučili remeslo. Je to práca silne poznačená duchom PREVENCIE.“

Keď sa dívam na Philoménu, v mysli mi znejú slová starej piesne: „Povedal mi, že všetko je stratené, no ja idem a ponúknem svoje srdce a hovorím o krajinách a o nádeji. Hovorím o živote. Hovorím, že zmením tento náš dom.“

Nemožno necítiť silu zanietenia a naliehavosti, akú má Philoména, keď chce vykoreniť problémy, v ktorých tu denne žijú, ako je korupcia, nezamestnanosť, nespravodlivosť, vykorisťovanie; a zasadiť veľký strom kresťanských hodnôt ako transparentnosť, sociálna rovnosť, rovnaký prístup k vzdelaniu a ľudskému rozvoju.

A ona pokračuje: „Som zaangažovaná aj v diecéze v Komisii pre mládež, kde mi zverili úlohu koordinovať skupiny a sprevádzať ich v uvažovaní a činnosti v ich vlastnom prostredí.“

Prorok a rozsievač; mama, priateľka, sestra; vnímavá a silná; žena vychovávateľka; srdce pre Boha a pre ľudí: to je Philoména, čo v gréčtine znamená: „Tá, čo zostáva verná v láske a priateľstve.“

Naučme deti modliť sa

Obdobie Veľkej noci a Veľkonočného obdobia je pre kresťanov časom radosti. V rodinách sú to dni, keď je vhodné osobitne rozvíjať niektoré prvky viery. Dá sa to už aj s menšími deťmi, povedzme v predškolskom veku. Jedným z tých najzákladnejších prvkov je modlitba.

Pre kresťanské rodiny by sa stretnutie s Bohom malo stať tou najdôležitejšou chvíľou dňa. Modlitba by postupne mala obsiahnuť celý deň. Veď nie je nič krajšie, než „plniť Božiu vôľu“. A Boh chce byť s nami.

Vydavateľstvo Don Bosco prináša na pulty kníhkupectiev dva veľmi vhodné knižné produkty pre rodičov s menšími deťmi, aby mohli v rodinách spoločne rásť vo viere a rozvíjať modlitbu.

Dvojica talianskych autorov –Stefania Caglianiová a Ezio Aceti – pripravila rovno dve knihy: Naučme deti modliť saa pracovný zošit s názvom Ježiš stále klope na tvoje srdce.

Kniha Naučme deti modliť sa je určená dospelým „učiteľom“, teda rodičom a vychovávateľom. Má 104 strán a ponúka inšpirácie, ako znovu objaviť krásu modlitby a života s Ježišom.

Pracovný zošit má 48 strán a je určený pre deti od 3 do 7 rokov a aktivity v ňom vedú k tomu, aby deti spolu s rodičmi objavili krásu modlitby – prostredníctvom hry, kreslenia, pozorovania a zamyslení…

Knihy si môžete zakúpiť na webstránke www.donbosco.sk alebo si ich pýtajte vo svojom najbližšom kníhkupectve s kresťanskou literatúrou.

Dve vzácne jubileá dona Ušáka

Kňaz, básnik a prekladateľ don Vít Ušák oslavuje 95 rokov života a 65 rokov kňazstva.

Vít Ušák sa narodil v roľníckej rodine v Radošovciach pri Trnave 9. júna 1923. Ako 14-ročný nastúpil na saleziánske gymnázium v Šaštíne, kde sa aj rozhodol pre saleziánske povolanie. Po roku noviciátu v Hronskom Beňadiku zložil v roku 1942 prvé rehoľné sľuby. Teológiu začal študovať vo Svätom Kríži nad Hronom, no tam ho zastihla barbarská noc. Neskôr, v decembri 1951, tajne odišiel do Talianska, doštudoval teológiu a 1. júla 1953 bol v Bollengu pri Turíne vysvätený za kňaza. Hneď prejavil túžbu ísť do misií. Predstavení ho

určili do severnej Indie. Kým si vybavoval dokumenty, vyučoval na gymnáziu v Mirabello Monferato. Pre zdravotné dôvody sa napokon na misie nedalo pomýšľať. Vykonával preto duchovnú službu vo viacerých dielach sestier saleziánok. V roku 1973 ho pozvali do Slovenského ústavu svätého Cyrila a Metoda v Ríme, kde vyučoval na gymnáziu a udržiaval čulé styky so Slovákmi vo vtedajšej Juhoslávii, odkiaľ priviedol do Ríma viacerých chlapcov, ktorí túžili po kňazstve. Neskôr sa vrátil do duchovnej správy a až do roku 1990 účinkoval v saleziánskej farnosti Pia XI. v Ríme. V roku 1990 sa vrátil do vlasti, sedem rokov bol direktorom saleziánskej komunity v Hronskom Beňadiku a od roku 1997 je členom komunity v saleziánskom noviciáte v Poprade. Prvé roky vyučoval novicov taliančinu, neskôr vypomáhal ako spovedník a popri tom sa venoval aj literárnej tvorbe a prekladom. Aj v pokročilom veku pracoval ako neúnavný apoštol vo farnosti a horlivý kňaz.

Počas pobytu v Poprade mu vyšli dve zbierky básní: Od Tibera k Popradu (1998) a Pohľadnice zo života (2003). Nadviazal tak na svoju predchádzajúcu plodnú spisovateľskú a prekladateľskú činnosť v Taliansku, kde publikoval pod pseudonymom Ján Vetva. Jeho monografia Slováci v Chorvátsku (vyšla v roku 1978) je jedinou svojho druhu. Preložil aj knihu Teresia Bosca Svätci saleziánskej rodiny a tiež publikáciu Saleziánska spiritualita.

Drahý don Vít, k Vašim požehnaným jubileám Vám vyprosujeme hojnosť Božích darov! ■

Don Sobota slávi požehnanú 90-tku

Saleziána Jozefa Sobotu právom považujeme za zakladateľa saleziánskeho diela na Hornej Orave.

Narodil sa 13. júna 1928 v Kostolnej Vsi (obec pri Prievidzi) v chudobnej rodine. Vďaka dobrodincom nastúpil na saleziánske gymnázium do Šaštína, neskôr vstúpil do saleziánskeho noviciátu a v roku 1949 zložil prvé rehoľné sľuby. Po barbarskej noci a po prepustení zo sústreďovacieho tábora dokončil gymnázium a prihlásil sa na Pedagogickú fakultu do Bratislavy. Tajne pokračoval v rehoľnom živote i v štúdiu teológie. Ako čerstvý absolvent učil jeden rok vo Zvolene a jeden rok na slovenskom gymnáziu v Jablonke. V roku 1958 prijal miesto profesora matematiky a fyziky v Námestove. Popri práci postupne pod rúškom rôznych krúžkov zhromažďoval skupinky mladých, predovšetkým chudobných, ktorým venoval svoj čas. V roku 1964 tajne zložil doživotné rehoľné sľuby a o týždeň neskôr ho v Krakove tajne vysvätil za kňaza biskup Karol Wojtyla, dnes už svätý pápež Ján Pavol II. Ďalšie roky pracoval naďalej tajne s mládežou na Orave, organizoval stretká, duchovné obnovy i duchovné cvičenia. Kňazom bol tajne, ako pedagóg však verejne chodieval na bohoslužby do námestovského kostola. Aj preto ho v lete 1974 prepustili zo zamestnania na gymnáziu. Po čase dostal prácu na Oravskej Priehrade, kde zostal až do dôchodku. Od

jeho bytu na ôsmom poschodí paneláka v Námestove, kde sa konali stretká, mala istý čas kľúče viac než stovka chlapcov. Don Jozef Sobota tak duchovne viedol množstvo chlapcov, pomohol im zorientovať sa v povolaní, mnohých priviedol ku kňazstvu i k rehoľnému životu.

Po roku 1990 pracoval aj medzi študentmi na saleziánskej odbornej škole v Žiline, vyučoval tiež spolubratov ponovicov, bol horlivým spovedníkom… V súčasnosti je členom saleziánskej komunity v Námestove – čo bol vždy jeho sen, aby na Hornej Orave pôsobila saleziánska komunita. ■

ŽILINA

V Žiline súťažili mladí stolári

Na SOŠ sv. Jozefa Robotníka sa v marci konalo semifinálové kolo súťaže Skills Slovakia Mladý stolár 2018. Súťaž pozostávala z teoretického testu a praktickej úlohy, výroby kŕmidla z masívu. V kategórii jednotlivcov obsadili prvé a tretie miesto študenti z domácej školy. V kategórii družstiev patrilo opäť prvé miesto Žilinčanom. Výhercovia si odniesli hodnotné ceny a postupujúci sa stretnú na celoslovenskom kole v Nitre. / mp

RÍM

Hlavný predstavený ohlásil ďalšiu generálnu kapitulu

Rehoľa Saleziánov don Bosca bude mať v roku 2020 už v poradí 28. generálnu kapitulu, tentoraz v Turíne. Hlavný predstavený saleziánov don Ángel Fernández Artime ohlásil jej čas a miesto, ako aj tému, ktorej sa bude kapitula venovať: „Akí majú byť saleziáni pre mladých dnes a v budúcnosti?“ Generálna kapitula sa uskutoční vo februári 2020 na miestach života svätého Jána Bosca, v Turíne na Valdoccu. / rhsdb

DUBNICA NAD VÁHOM

Animátori sa formovali

Každé dva mesiace ponúkajú saleziáni a sestry saleziánky animátorom z Dubnice nad Váhom tzv. ANIMÁK, kde sa môžu formovať. Tentoraz sa zapojili do prímestského tábora. V sobotu začali duchovnou obnovou a pokračovali vo štvrtok hod-

notením štyroch dní tábora a oddychovými aktivitami. V piatok prišla na rad samotná formačná časť, ktorú sprevádzala osoba sv. Františka Saleského. Jeho život a svätosť priblížila prezentácia a netradičné aktivity ako šerm, obhajovacia reč či písanie listu tušom. / mp

KOŠICE

Jarné prázdniny využili na cestovanie

Mladí z košického strediska Kalvária strávili prázdninový čas na táboroch. Chlapci sa vydali na dobrodružnú výpravu, ktorej cieľom bola tajomná chata v lese. Deň po dni sa však objavovali v rôznych historických alebo futuristických obdobiach. Dievčatá strávili niekoľko dní na Mega-chatovačke na chate Borda pri Košiciach. Každý deň sa ocitli na inom kontinente. Spoznávali kultúru a museli plniť rôzne úlohy. / mp

PREŠOV

Kalčetový turnaj vyhrali domáci

Poslednú februárovú sobotu sa v Prešove konal turnaj v kalčete. Chlapci zo siedmich saleziánskych stredísk prišli bojovať o putovný pohár. V kategórii mladších súperili dvojice z Kaplnej, Poštárky, Košíc-Troch hôrok a domáci. Medzi starších zavítali okrem chalanov z tých istých miest aj hráči zo Sabinova, Bardejova a Žiliny – SOŠ sv. Jozefa Robotníka. V napínavej hre, kde Žilina takmer získala pohár, opäť vyhral tím z Prešova. Zaujímavé odmeny čakali účastníkov aj v hre Bingo. „Ťažko povedať, či bola atmosféra viac súťaživá alebo kamarátska, ale v každom prípade bola výborná. Každý urobil nejaký krok zo seba smerom k druhým, aby nám bolo spolu skutočne dobre,“ zhodnotili organizátori. / mp

PREŠOV

Stretnutie predsedov stredísk ADMA

Predsedovia stredísk Združenia Márie Pomocnice (ADMA) na Slovensku zasadali spolu s reprezentantmi miestnych rád v saleziánskom dome v Prešove. Debatovali s delegátmi pre saleziánsku rodinu, s donom Pavlom Grachom a sestrou Gabrielou Bauerovou. Po čase, ktorý venovali prezentácii stredísk, sa pripravili na slávenie Eucharistie. Potom konzultovali o možnosti spoločných duchovných cvičení pre všetkých členov ADMA a o 150. výročí vzniku ADMA. / mp

OŠČADNICA

Stretnutie saleziánskych direktorov

Saleziánski direktori strávili dva dni na pravidelnom spoločnom stretnutí v Oščadnici. Zaoberali sa krízou stredného veku. Prednáškové bloky viedla sestra Marta Andraščíková zo Spoločnosti sociálnych sestier. Toto obdobie vysvetľovala v súvislostiach s raným a neskorým obdobím dospelosti. Tiež pridala téme duchovný rozmer a starostlivosť o seba a svoje vnútro dala ako výzvu pre tých, ktorí prechádzajú obdobím krízy. Direktori mali okrem spoločných modlitieb a Eucharistie čas na oddych. V informačnom bloku sa podelil o svoju skúsenosť z európskeho seminára o prvotnej evanjelizácii misijný delegát don Štefan Kormančík. Takisto provinciálny sekretár Jozef Skala predstavil priebeh výnimočnej vizitácie hlavného radcu pre región Stredná a severná Európa dona Tadeusza Rozmusa, ktorý príde na jeseň. / mp

ŽILINA

Valné zhromaždenie Domky bolo na tému sprevádzania

Počas prvého aprílového víkendu sa v Žiline stretli zástupcovia všetkých 29 stredísk Domky – Združenia saleziánskej mládeže. Okrem povinných bodov a náležitostí mali tento rok zároveň možnosť debatovať s hosťami na tému sprevádzania. Pozvanie prijali salezián Michal Vojtáš, ktorý pôsobí na Pápežskej saleziánskej univerzite v Ríme, a Ján Mihálik z oddelenia saleziánskej pastorácie na Slovensku. Počas neformálnych chvíľ zasa mali účastníci možnosť spoznávať domkárov z ostatných stredísk a stretnúť komunity saleziánov v miestnom diele i v oratóriu. / kz

DAMASK

Hlavný predstavený zavítal do Sýrie

Vo štvrtok po Veľkej noci, 5. apríla, zavítal do Damasku hlavný predstavený saleziánov. Napriek tomu, že na východe mesta ešte pokračovali boje, don Ángel Fernández Artime prišiel medzi mladých a saleziánov, aby ich povzbudil. Okrem iného sa zastavil na miestach spojených s obrátením apoštola Pavla. Druhý deň sa stretol osobitne najprv so saleziánmi a popoludní s približne tisíckou detí a mladých z oratória. V kultúrnom programe, ktorý pripravili mladí, napokon – na radosť všetkých – predviedol svoju hru na gitare aj hlavný predstavený. Na záver večernej svätej omše na dvore oratória vypustil jednu holubicu ako znak pokoja pre Sýriu, už sedem rokov zmietanú vojnou. „Ukradli ste mi srdce," vyznal sa napokon pred mladými z oratória. / rhsdb

Slová pre život
od Svätého Otca Františka

O modlitbe príhovoru

Pre modlitbu príhovoru sú potrebné dve veci: odvaha, čiže „parresia“, a trpezlivosť. Ak chcem, aby Pán vypočul niečo, o čo ho prosím, musím prichádzať, znovu prichádzať a klopať na dvere… takto klopem na Božie srdce, a to preto, lebo môjmu srdcu na tom záleží! Ak sa však moje srdce nezaangažuje v tejto potrebe, pri tejto osobe, za ktorú sa mám modliť, potom nebude schopné ani odvahy či trpezlivosti.

O poníženosti

Nateraz si myslíme, že poníženosť znamená ísť pokojní, ísť možno so sklonenou hlavou a pozerať sa na podlahu. Ale aj prasatá kráčajú so sklonenou hlavou: toto nie je poníženosť. To je tá predstieraná poníženosť, nachystaná póza, ktorá srdce ani nezachraňuje, ani nestráži. Je dobré, keď si to uvedomíme, že niet skutočnej poníženosti bez uponíženia. Ak nie si schopný tolerovať ho, niesť na svojich pleciach uponíženie, nie si ponížený: predstieraš to, ale nie si.

O koreňoch a výhonkoch

Nikdy nesmieme ponechať vzadu, nikdy nesmieme odpísať inú generáciu, ale sprevádzať sa navzájom deň čo deň s Pánom uprostred. Pretože ak mladí sú povolaní otvoriť nové dvere, tak starí majú kľúče. Mladosť inštitútu spočíva v tom, že sa ide ku koreňom, počúvajúc starších. Niet budúcnosti bez tohto stretnutia medzi staršími a mladými. Niet rastu bez koreňov a niet rozkvetu bez nových výhonkov. Žiadne proroctvo bez pamäti, žiadna pamäť bez proroctva; vždy vo vzájomnom stretnutí.

Zdroj: sk.radiovaticana.va

Zosnulí saleziáni spolupracovníci

Milan Zboran
(1958 – 2018)
Stredisko Prešov-sever

Milan sa narodil 23. marca 1958. Už počas totality úzko spolupracoval s miestnou Cirkvou, a keď prišla možnosť formovať sa v duchu dona Bosca, nezaváhal ani na chvíľku. Spolu s manželkou Annou zložili prísľuby saleziánov spolupracovníkov 7. februára 1993. Milan sa intenzívne angažoval aj vo farskom spoločenstve, bol mimoriadnym rozdávateľom svätého prijímania a zároveň učiteľom náboženstva na jednej z prešovských základných škôl. Aktívne sa zúčastňoval na živote spoločenstva spolupracovníkov – na formačných stretkách, na duchovných obnovách aj na duchovných cvičeniach. Do večnosti odišiel 6. marca 2018 vo veku nedožitých 60 rokov po náhlej ťažkej chorobe srdca.

Peter Žilka
(1961 – 2018)
Stredisko Sabinov

Peter sa narodil 30. marca 1961. Spolu s manželkou Jarkou priviedli na svet troch synov: Damiána (22 r.), Kristiána (20 r.) a Dominika (16 r.). V apríli 1993 sa začlenili do rodinného spoločenstva a svoje prísľuby saleziána spolupracovníka zložil 6. septembra 1998 spolu s manželkou. Peter mal rád spev, gitaru a divadlo. Často režíroval program Don Bosco Show. Spolu s manželkou sa venoval aj skupinke mladých a rodinným spoločenstvám. Vo farnosti bol dlhoročným animátorom birmovancov a lektorom. Niekoľkokrát po sebe vykonával službu člena miestnej rady saleziánov spolupracovníkov v Sabinove. Peter zomrel priamo v službe – po skončení jedného „stretka“ rodinného spoločenstva v Sabinove v stredu 7. marca 2018 vo večerných hodinách. K Pánovi odišiel vo veku nedožitých 57 rokov. ■

Don Alojz Špaldoň SDB

* 1. februára 1941 – † 5. apríla 2018

Spracoval: rhsdb ▌ *Foto: archív*

Don Alojz Špaldoň sa narodil 1. februára 1941 v Parchovanoch (okres Trebišov) rodičom Alojzovi Antonovi a Jolane, rodenej Šeinerovej, ktorí boli poštármi. Neskôr sa rodina presťahovala do Michaloviec. Alojz má staršieho brata Antona. Po smrti rodičov s ním Alojz býval a staral sa o nich strýko Šeiner. Vysokoškolské štúdium absolvoval v Nitre, kde dosiahol titul inžinier. Zamestnal sa v košickom pivovare ako ekonóm.

Saleziánsku formáciu začal tajne a svoje prvé rehoľné sľuby zložil 23. mája 1971, potom 9. augusta 1977 zložil večné sľuby a po tajných teologických štúdiách ho biskup Ján Chryzostom Korec 5. januára 1978 v Bratislave tajne vysvätil za kňaza. Svoju verejnú primičnú svätú omšu slávil až 15. júla 1990 v znovuotvorenom saleziánskom dome v Michalovciach.

Počas totality ho ŠtB intenzívne sledovala. Vedeli, hoci bol civilne zamestnaný, že fungoval aj ako tajný kňaz a po rodinách organizoval stretnutia, kde viedol ľudí k Bohu. Po páde komunizmu v roku 1989 sa z Košíc presťahoval do saleziánskej komunity v Prešove, kde sa naďalej venoval pastorácii manželov. Mnohí z nich sa potom stali saleziánmi spolupracovníkmi. Takto sa don Špaldoň nemalou mierou pričinil o rozvoj saleziánskej rodiny na východnom Slovensku.

V roku 1993 ho vtedajší nový provinciál don Ernest Macák poveril službou provinciálneho ekonóma. Túto službu vykonával celých 9 rokov, až do roku 2002. Z Prešova sa preto presťahoval do komunity v Bratislave na Miletičovej. V roku 1994 bol zároveň poverený službou provinciálneho delegáta pre saleziánov spolupracovníkov. Organizoval stretnutia, konferencie a duchovné cvičenia po celom Slovensku. Službe saleziánom spolupracovníkom sa venoval aj v ďalších rokoch.

Od roku 2003 bol direktorom saleziánskej komunity v Hodoch pri Galante, odkiaľ sa v roku 2007 znovu vrátil do Bratislavy na Miletičovu a pokračoval v službe saleziánom spolupracovníkom.

Pre zhoršený zdravotný stav bol od roku 2015 v opatere personálu Domova Arnolda Janssena v Nitre na Kalvárii. Mnohí spolubratia ho tam pravidelne navštevovali a on, ako mal vo zvyku, sa pravidelne dvojtýždenne vyspovedal.

„Stretnutia s donom Lojzkom majú dva rozmery: duchovný a ľudský. Oba boli navzájom prepojené a dopĺňali sa. On mal na starosti strediská spolupracovníkov a kázal pre nich duchovné cvičenia. Mnohí si vyberali miesto a termín podľa kazateľa. Vedel počúvať a poradiť a snažil sa aj o ľudský charakter spolužitia so spolupracovníkmi. Boli to spoločné návštevy, divadlá, agapé. Keď sa dozvedel, že môže ísť na kúpeľnú liečbu, neváhal a každý rok išiel. Pookrial na tele i na duši. Rozdával úsmev a personál sa vždy tešil na rozhovory s ním. Pred raňajkami sme si dali spolu dobrú kávu a plánovali sme deň. Hovorí, že už sa pomodlil všetky tajomstvá ruženca za potreby celej saleziánskej rodiny. Káva, ako hovoril: „Ach, nebíčko v ústach.“ Našli sme si čas na slávenie Eucharistie a spoločne sme trávili večery pri diskusiách o Starom a Novom zákone, o potrebách a problémoch saleziánskej rodiny, o možnostiach pomoci. Chodieval s nami aj na letné dovolenky, kde nám slúžil sväté omše – na jeho izbe v hoteli ako za predošlých čias. Keď prišiel v roku 2015 do Nitry, trávili sme spolu nejaký ten čas. Vždy sa pýtal na spolupracovníkov, na ich život a aktivity, aby sa mohol za nich modliť. Ak bolo treba poradiť, dal myšlienku hodnú nasledovania. Jeho zdravotný stav sa začal zhoršovať, ale neopúšťal ho optimizmus a túžba po nebi. Tohto roku sme spolu oslávili jeho 40. výročie kňazskej vysviacky. Už veľmi nevládal, ale koncelebroval. Na záver poslal celej saleziánskej rodine „novokňazské“ požehnanie“ (spomienka Jána Gallusa).

Don Alojz Špaldoň zavŕšil svoj život 5. apríla 2018 vo veku 77 rokov života, 47 rokov rehoľných sľubov a 40 rokov kňazstva. Pochovaný bol v Bratislave 9. apríla 2018. ■

V KAŽDOM
NEBEZPEČENSTVE
VZÝVAJTE
PANNU MÁRIU
A UISŤUJEM VÁS,
ŽE VÁS
VYPOČUJE.
– DON BOSCO